

Επίσημη Εφημερίδα C 418 της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

64ο έτος

15 Οκτωβρίου 2021

Περιεχόμενα

II Ανακοινώσεις

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

2021/C 418/01	Μη διατύπωση αντιρρήσεων σε κοινοποιηθείσα συγκέντρωση (Υπόθεση M.10462 — H&F/ZOOPLUS) ⁽¹⁾ 1
2021/C 418/02	Μη διατύπωση αντιρρήσεων σε κοινοποιηθείσα συγκέντρωση (Υπόθεση M.10427 — KKR/Telefónica/InfraCo) ⁽¹⁾ 2
2021/C 418/03	Μη διατύπωση αντιρρήσεων σε κοινοποιηθείσα συγκέντρωση (Υπόθεση M.10375 — ARCELORMITTAL/CONDESA TUBOS) ⁽¹⁾ 3

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

2021/C 418/04	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΑΠΟΣΥΡΕΤΑΙ Η ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΕΛΑΧΙΣΤΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ 4

IV Πληροφορίες

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

2021/C 418/05	Ισοτιμίες του ευρώ — 14 Οκτωβρίου 2021 5
2021/C 418/06	Γνωμή της συμβουλευτικής επιτροπής συμπράξεων και δεσποζουσων θέσεων που διατυπώθηκε κατά τη συνεδρίαση της 19ης Μαΐου 2021 σχετικά με προσχέδιο απόφασης στην υπόθεση ΑΤ.40324 — Ευρωπαϊκά κρατικά ομόλογα ⁽¹⁾ 6

EL

⁽¹⁾ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

2021/C 418/07	Τελική έκθεση της συμβούλου ακροάσεων — Υπόθεση ΑΤ.40324 — Ευρωπαϊκά κρατικά ομόλογα ⁽¹⁾	7
2021/C 418/08	Περίληψη απόφασης της Επιτροπής της 20ής Μαΐου 2021 σχετικά με διαδικασία βάσει του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της συμφωνίας ΕΟΧ (υπόθεση ΑΤ.40324 — Ευρωπαϊκά κρατικά ομόλογα) [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2021)3489] ⁽¹⁾	11
2021/C 418/09	Γνωμή της συμβουλευτικής επιτροπής για τις συμπράξεις και τις δεσποζουσες θέσεις κατά τη συνεδρίαση της 26ης Απριλίου 2021 σχετικά με προσχέδιο απόφασης απαγόρευσης στην υπόθεση ΑΤ.40346 — Ομόλογα SSA — Συνεδρίαση μέσω ηχοδιάσκεψης — μέσω της εφαρμογής «Skype for Business» — Εισηγήτρια: Εσθονία ⁽¹⁾	15
2021/C 418/10	Τελική έκθεση του συμβούλου ακροάσεων στην υπόθεση ΑΤ.40346 — ομόλογα SSA ⁽¹⁾	16
2021/C 418/11	Περίληψη απόφασης της Επιτροπής της 28ης Απριλίου 2021 σχετικά με διαδικασία βάσει του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της συμφωνίας ΕΟΧ (Υπόθεση ΑΤ.40346 — Ομόλογα SSA) [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2021) 2871] ⁽¹⁾	19
2021/C 418/12	Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής ή των πρωτοκόλλων για τους κανόνες καταγωγής που προβλέπουν διαγώνια σώρευση μεταξύ των συμβαλλομένων μερών της παρούσας σύμβασης	24

V Γνωστοποιήσεις

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

2021/C 418/13	Προηγούμενη κοινοποίηση συγκέντρωσης (Υπόθεση M.10460 — DMK/Uelzena/Niesky/Milchtrocknung Südhannover) — Υπόθεση υποψήφια για απλοποιημένη διαδικασία ⁽¹⁾	33

ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

2021/C 418/14	Δημοσίευση κοινοποίησης σχετικά με την έγκριση τυπικής τροποποίησης προδιαγραφών προϊόντος για ονομασία στον αμπελοοινικό τομέα σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφοι 2 και 3 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/33 της Επιτροπής	35
2021/C 418/15	Δημοσίευση αίτησης καταχώρισης ονομασίας σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων	44

⁽¹⁾ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

II

(Ανακοινώσεις)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Μη διατύπωση αντιρρήσεων σε κοινοποιηθείσα συγκέντρωση**(Υπόθεση M.10462 — H&F/ZOORPLUS)****(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)**

(2021/C 418/01)

Στις 5 Οκτωβρίου 2021, η Επιτροπή αποφάσισε να μη διατυπώσει αντιρρήσεις σχετικά με την ανωτέρω κοινοποιηθείσα συγκέντρωση και να την χαρακτηρίσει συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά. Η απόφαση αυτή βασίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου ⁽¹⁾. Το πλήρες κείμενο της απόφασης διατίθεται μόνο στα αγγλικά και θα δημοσιοποιηθεί χωρίς τα επιχειρηματικά απόρρητα στοιχεία τα οποία ενδέχεται να περιέχει. Θα διατίθεται:

- από τη σχετική με τις συγκεντρώσεις ενότητα του δικτυακού τόπου της Επιτροπής για τον ανταγωνισμό (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Ο δικτυακός αυτός τόπος παρέχει διάφορα μέσα που βοηθούν στον εντοπισμό μεμονωμένων αποφάσεων για συγκεντρώσεις, όπως ευρετήρια επιχειρήσεων, αριθμών υποθέσεων και ημερομηνιών, καθώς και τομεακά ευρετήρια,
- σε ηλεκτρονική μορφή στον δικτυακό τόπο EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=el>) με αριθμό εγγράφου 32021M10462. Ο δικτυακός τόπος EUR-Lex αποτελεί την επιγραμμική πρόσβαση στην ευρωπαϊκή νομοθεσία.

⁽¹⁾ ΕΕ L 24 της 29.1.2004, σ. 1.

**Μη διατύπωση αντιρρήσεων σε κοινοποιηθείσα συγκέντρωση
(Υπόθεση M.10427 — KKR/Telefónica/InfraCo)**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2021/C 418/02)

Στις 5 Οκτωβρίου 2021, η Επιτροπή αποφάσισε να μη διατυπώσει αντιρρήσεις σχετικά με την ανωτέρω κοινοποιηθείσα συγκέντρωση και να την χαρακτηρίσει συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά. Η απόφαση αυτή βασίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου ⁽¹⁾. Το πλήρες κείμενο της απόφασης διατίθεται μόνο στα αγγλικά και θα δημοσιοποιηθεί χωρίς τα επιχειρηματικά απόρρητα στοιχεία τα οποία ενδέχεται να περιέχει. Θα διατίθεται:

- από τη σχετική με τις συγκεντρώσεις ενότητα του δικτυακού τόπου της Επιτροπής για τον ανταγωνισμό (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Ο δικτυακός αυτός τόπος παρέχει διάφορα μέσα που βοηθούν στον εντοπισμό μεμονωμένων αποφάσεων για συγκεντρώσεις, όπως ευρετήρια επιχειρήσεων, αριθμών υποθέσεων και ημερομηνιών, καθώς και τομεακά ευρετήρια,
- σε ηλεκτρονική μορφή στον δικτυακό τόπο EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=el>) με αριθμό εγγράφου 32021M10427. Ο δικτυακός τόπος EUR-Lex αποτελεί την επιγραμμική πρόσβαση στην ευρωπαϊκή νομοθεσία.

⁽¹⁾ ΕΕ L 24 της 29.1.2004, σ. 1.

**Μη διατύπωση αντιρρήσεων σε κοινοποιηθείσα συγκέντρωση
(Υπόθεση M.10375 — ARCELORMITTAL/CONDESA TUBOS)**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2021/C 418/03)

Στις 11 Οκτωβρίου 2021, η Επιτροπή αποφάσισε να μη διατυπώσει αντιρρήσεις σχετικά με την ανωτέρω κοινοποιηθείσα συγκέντρωση και να τη χαρακτηρίσει συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά. Η απόφαση αυτή βασίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου ⁽¹⁾. Το πλήρες κείμενο της απόφασης διατίθεται μόνο στα αγγλικά και θα δημοσιοποιηθεί χωρίς τα επιχειρηματικά απόρρητα στοιχεία τα οποία ενδέχεται να περιέχει. Θα διατίθεται:

- από τη σχετική με τις συγκεντρώσεις ενότητα του ιστότοπου της Επιτροπής για τον ανταγωνισμό (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Ο ιστότοπος αυτός παρέχει διάφορα μέσα που βοηθούν στον εντοπισμό μεμονωμένων αποφάσεων για συγκεντρώσεις, όπως ευρετήρια επιχειρήσεων, αριθμών υποθέσεων και ημερομηνιών, καθώς και τομεακά ευρετήρια,
- σε ηλεκτρονική μορφή στον ιστότοπο EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=el>) με αριθμό εγγράφου 32021M10375. Ο ιστότοπος EUR-Lex αποτελεί την επιγραμμική πρόσβαση στην ευρωπαϊκή νομοθεσία.

⁽¹⁾ ΕΕ L 24 της 29.1.2004, σ. 1.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΑΠΟΣΥΡΕΤΑΙ Η ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΕΛΑΧΙΣΤΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ

(2021/C 418/04)

Το άρθρο 7 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2531/98 του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 1998, σχετικά με την εφαρμογή ελάχιστων αποθεματικών από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ορίζει μεταξύ άλλων ότι, σε περίπτωση που ορισμένο ίδρυμα δεν εκπληρώνει καθόλου ή εν μέρει την υποχρέωση τήρησης ελάχιστων αποθεματικών βάσει των διατάξεων του εν λόγω κανονισμού και των συναφών κανονισμών ή αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), η ΕΚΤ μπορεί να επιβάλλει κυρώσεις. Ορισμένα στοιχεία της πολιτικής κυρώσεων δημοσιεύτηκαν στην ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σχετικά με την επιβολή κυρώσεων για παραβάσεις της υποχρέωσης τήρησης ελάχιστων αποθεματικών ⁽¹⁾. Τα στοιχεία αυτά ενσωματώνονται στην απόφαση (ΕΕ) 2021/1815 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ/2021/45) ⁽²⁾.

Η ανακοίνωση (2000/C 39/04) αποσύρεται με την παρούσα με ισχύ από τις 3 Νοεμβρίου 2021.

⁽¹⁾ ΕΕ C 39 της 11.2.2000, σ. 3.

⁽²⁾ Απόφαση (ΕΕ) 2021/1815 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 7ης Οκτωβρίου 2021, σχετικά με τη μεθοδολογία υπολογισμού κυρώσεων που επιβάλλονται λόγω μη συμμόρφωσης με την υποχρέωση τήρησης ελάχιστων αποθεματικών και με συναφείς υποχρεώσεις (ΕΚΤ/2021/45) (ΕΕ L 367 της 15.10.2021, σ. 4.).

IV

(Πληροφορίες)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ
ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ισοτιμίες του ευρώ ⁽¹⁾

14 Οκτωβρίου 2021

(2021/C 418/05)

1 ευρώ =

Νομισματική μονάδα			Νομισματική μονάδα		
		Ισοτιμία			Ισοτιμία
USD	δολάριο ΗΠΑ	1,1602	CAD	δολάριο Καναδά	1,4361
JPY	ιαπωνικό γιεν	131,65	HKD	δολάριο Χονγκ Κονγκ	9,0244
DKK	δανική κορόνα	7,4406	NZD	δολάριο Νέας Ζηλανδίας	1,6506
GBP	λίρα στερλίνα	0,84618	SGD	δολάριο Σιγκαπούρης	1,5642
SEK	σουηδική κορόνα	10,0138	KRW	ουόν Νότιας Κορέας	1 375,51
CHF	ελβετικό φράγκο	1,0686	ZAR	νοτιοαφρικανικό ραντ	17,1620
ISK	ισλανδική κορόνα	149,60	CNY	κινεζικό ρενμινπί γιουάν	7,4683
NOK	νορβηγική κορόνα	9,7928	HRK	κροατική κούνα	7,5127
BGN	βουλγαρικό λεβ	1,9558	IDR	ρουπία Ινδονησίας	16 353,05
CZK	τσεχική κορόνα	25,387	MYR	μαλαισιανό ρινγκίτ	4,8195
HUF	ουγγρικό φιορίνι	359,00	PHP	πέσο Φιλιππινών	58,778
PLN	πολωνικό ζλότι	4,5693	RUB	ρωσικό ρούβλι	83,1225
RON	ρουμανικό λέου	4,9500	THB	ταϊλανδικό μπατ	38,524
TRY	τουρκική λίρα	10,6104	BRL	ρεάλ Βραζιλίας	6,3528
AUD	δολάριο Αυστραλίας	1,5644	MXN	πέσο Μεξικού	23,8458
			INR	ινδική ρουπία	87,3355

(¹) Πηγή: Ισοτιμίες αναφοράς που δημοσιεύονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής συμπραξιών και δεσποζουσών θεσεων που διατυπώθηκε κατά τη συνεδρίαση της 19ης Μαΐου 2021 σχετικά με προσχέδιο απόφασης στην υπόθεση ΑΤ.40324 — Ευρωπαϊκά κρατικά ομόλογα

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2021/C 418/06)

1. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η ανταγωνιστική συμπεριφορά που καλύπτεται από το σχέδιο απόφασης έλαβε χώρα στην πρωτογενή και τη δευτερογενή αγορά ευρωπαϊκών κρατικών ομολόγων στον ΕΟΧ και συνιστά συμφωνία και/ή εναρμονισμένη πρακτική μεταξύ επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της συμφωνίας ΕΟΧ.
2. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με την Επιτροπή ότι στόχος της συμφωνίας και/ή της εναρμονισμένης πρακτικής ήταν ο περιορισμός του ανταγωνισμού κατά την έννοια του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της συμφωνίας ΕΟΧ.
3. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με την εκτίμηση της Επιτροπής όσον αφορά τη διάρκεια της παράβασης.
4. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με το σχέδιο απόφασης της Επιτροπής όσον αφορά τους αποδέκτες για τον σκοπό της διαπίστωσης παράβασης, συμπεριλαμβανομένων δύο αποδεκτών σε σχέση με τους οποίους η Επιτροπή δεν έχει πλέον εξουσία επιβολής προστίμων.
5. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με το σχέδιο απόφασης της Επιτροπής όσον αφορά τους αποδέκτες για τον σκοπό της επιβολής προστίμων.
6. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με την Επιτροπή σχετικά με τον καθορισμό της βάσης υπολογισμού της αξίας των πωλήσεων ώστε να καταστεί εφικτή η εφαρμογή στην υπόθεση των κατευθυντήριων γραμμών του 2006 για τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 23 παράγραφος 2 σημείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003.
7. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με την Επιτροπή σχετικά με τη μείωση των προστίμων βάσει της ανακοίνωσης περί επιεικούς μεταχείρισης του 2006.
8. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με την Επιτροπή επί των τελικών ποσών των προστίμων.
9. Η συμβουλευτική επιτροπή συνιστά τη δημοσίευση της γνώμης της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Τελική έκθεση της συμβούλου ακροάσεων ⁽¹⁾
Υπόθεση ΑΤ.40324 — Ευρωπαϊκά κρατικά ομόλογα

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2021/C 418/07)

1. Στο σχέδιο απόφασης διαπιστώνεται παράβαση του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της συμφωνίας ΕΟΧ στην οποία εμπλέκονται επτά επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα των κρατικών ομολόγων που εκδίδονται σε ευρώ από τα κράτη μέλη της ΕΕ τα οποία αποτελούν τμήμα της ζώνης του ευρώ (στο εξής: «ευρωπαϊκά κρατικά ομόλογα» ή «ΕGB»). Οι εν λόγω επιχειρήσεις (καλούμενες επίσης στο εξής: μέρη) είναι οι ακόλουθες:

- Bank of America,
- Natixis,
- Nomura,
- RBS/NatWest,
- UBS,
- UniCredit, και
- WestLB/Portigon ⁽²⁾.

2. Η υπόθεση κινήθηκε μετά από αίτηση μη επιβολής προστίμων από την RBS/NatWest στις 29 Ιουλίου 2015. Στην RBS/NatWest χορηγήθηκε υπό όρους απαλλαγή από την επιβολή προστίμων στις 27 Ιανουαρίου 2016. Στις 29 Ιουνίου και στις 30 Σεπτεμβρίου 2016 αντίστοιχα, οι UBS και Natixis υπέβαλαν αίτηση για μείωση προστίμων σύμφωνα με την «ανακοίνωση περί επιείκειας» ⁽³⁾.

Κοινοποίηση αιτιάσεων

3. Με την απόφαση της 31ης Ιανουαρίου 2019, η Επιτροπή κίνησε διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 773/2004 ⁽⁴⁾ και εξέδωσε κοινοποίηση αιτιάσεων. Η κοινοποίηση αιτιάσεων κοινοποιήθηκε στις 4 Φεβρουαρίου 2019 στις νομικές οντότητες που αντιπροσωπεύουν τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις ⁽⁵⁾ καθώς και σε μία πρόσθετη επιχείρηση ⁽⁶⁾.

Πρόσβαση στον φάκελο

4. Πρόσβαση στον φάκελο υπό μορφή ηλεκτρονικού μέσου αποθήκευσης χορηγήθηκε μεταξύ 1ης και 4ης Φεβρουαρίου 2019, και στα γραφεία της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού (στο εξής: ΓΔ Ανταγωνισμού) μεταξύ 7ης και 22ας Φεβρουαρίου 2019.

⁽¹⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 16 της απόφασης 2011/695/ΕΕ του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 13ης Οκτωβρίου 2011 σχετικά με τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του συμβούλου ακροάσεων σε ορισμένες διαδικασίες ανταγωνισμού, ΕΕ L 275 της 20.10.2011, σ. 29 (στο εξής: απόφαση 2011/695/ΕΕ).

⁽²⁾ Ομαδοποιημένες ανά επιχείρηση, οι συναφείς νομικές οντότητες είναι οι εξής: Bank of America, National Association και Bank of America Corporation (από κοινού, εναλλακτικά προς την αντίστοιχη επιχείρηση, στο εξής: Bank of America)· Natixis S.A. (στο εξής: Natixis)· Nomura International plc και Nomura Holdings, Inc. (από κοινού, εναλλακτικά προς την αντίστοιχη επιχείρηση, στο εξής: Nomura)· The Royal Bank of Scotland Group plc, NatWest Markets Plc και NatWest Markets N.V. (από κοινού, εναλλακτικά προς την αντίστοιχη επιχείρηση, στο εξής: RBS/NatWest)· UBS Group AG και UBS AG (από κοινού, εναλλακτικά προς την αντίστοιχη επιχείρηση, στο εξής: UBS)· UniCredit S.p.A. και UniCredit Bank AG (από κοινού, εναλλακτικά προς την αντίστοιχη επιχείρηση, στο εξής: UniCredit)· καθώς και Portigon AG (πρώην WestLB AG, στο εξής: WestLB/Portigon).

⁽³⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη μη επιβολή και τη μείωση των προστίμων σε υποθέσεις συμπτύξεων (καρτέλ) (ΕΕ C 298 της 8.12.2006, σ. 17).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 773/2004 της Επιτροπής, της 7ης Απριλίου 2004, σχετικά με τη διεξαγωγή από την Επιτροπή των διαδικασιών δυνάμει των άρθρων 81 και 82 της συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 123 της 27.4.2004, σ. 18).

⁽⁵⁾ Βλ. υποσημείωση 2 ανωτέρω.

⁽⁶⁾ Στην κοινοποίηση αιτιάσεων διευκρινιζόταν ότι κανένα πρόστιμο δεν μπορεί να επιβληθεί στην Bank of America και την Natixis, δεδομένου ότι η συμπεριφορά τους, όπως περιγράφεται στην κοινοποίηση αιτιάσεων, δεν εμπίπτει στην παραγραφή του άρθρου 25 παράγραφος 1 στοιχείο β) και του άρθρου 25 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2002 για την εφαρμογή των κανόνων που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της Συνθήκης, ΕΕ L 1 της 4.1.2003, σ. 1. Στην αιτιολογική σκέψη 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 προβλέπεται ότι η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να εκδίδει αποφάσεις δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 με τις οποίες να διαπιστώνεται η διάπραξη παράβασης σε περιπτώσεις που η παράβαση έχει σταματήσει, ακόμη και αν δεν επιβάλλεται πρόστιμο.

5. Στις 2 Μαΐου 2019, η Nomura υπέβαλε αιτιολογημένη αίτηση στον σύμβουλο ακροάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 της απόφασης 2011/695/ΕΕ, ζητώντας συμπληρωματική πρόσβαση στα έγγραφα του φακέλου που περιείχαν στοιχεία από διάφορα μέρη τα οποία θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για, ή να επηρεάσουν, τον προβλεπόμενο καθορισμό μιας βάσης υπολογισμού της αξίας των πωλήσεων ⁽⁷⁾ εν είδει αφετηρίας για τον προσδιορισμό των πιθανών προστίμων στην παρούσα υπόθεση. Μετά την παρέμβαση του συμβούλου ακροάσεων, οι σχετικοί πάροχοι πληροφοριών περιόρισαν το πεδίο εφαρμογής της απαίτησής τους για τήρηση του απορρήτου σε σχέση με τα έγγραφα στα οποία η Nomura ζήτησε συμπληρωματική πρόσβαση. Η ΓΔ Ανταγωνισμού κατέστησε διαθέσιμες τις αναθεωρημένες μη εμπιστευτικές εκδοχές των οικείων εγγράφων σε όλα τα μέρη, στις 26 Ιουνίου 2019. Μόνο δύο μέρη υπέβαλαν γραπτές παρατηρήσεις σχετικά με τα αναθεωρημένα μη εμπιστευτικά έγγραφα που παρασχέθηκαν σε καθένα από τα μέρη ως αποτέλεσμα του αιτήματος της Nomura για συμπληρωματική πρόσβαση.

Παρατάσεις της προθεσμίας απάντησης στην κοινοποίηση αιτιάσεων

6. Η ΓΔ Ανταγωνισμού παρείχε αρχικά στα μέρη προθεσμία οκτώ εβδομάδων για να υποβάλουν τις γραπτές απαντήσεις τους στην κοινοποίηση αιτιάσεων. Μετά από αρκετά αιτήματα, η ΓΔ Ανταγωνισμού παρέτεινε την ισχύουσα προθεσμία για πέντε από τα μέρη ⁽⁸⁾. Ο σύμβουλος ακροάσεων δεν έλαβε αιτήματα για περαιτέρω παρατάσεις.
7. Όλα τα μέρη απάντησαν στην κοινοποίηση αιτιάσεων εντός των (παραταθεισών) προθεσμιών που όρισε η ΓΔ Ανταγωνισμού.

Ακρόαση

8. Όλα τα μέρη συμμετείχαν σε διαδικασία ακρόασης που έλαβε χώρα μεταξύ 22ας και 24ης Οκτωβρίου 2019.

Επιστολή σχετικά με τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων και επιστολή έκθεσης πραγματικών περιστατικών

9. Στις 6 ⁽⁹⁾ και στις 26 Νοεμβρίου 2020 ⁽¹⁰⁾, η εκτελεστική αντιπρόεδρος Vestager, Επίτροπος αρμόδια για θέματα ανταγωνισμού, έστειλε επιστολές στα μέρη στα οποία θα μπορούσαν να επιβληθούν πρόστιμα ⁽¹¹⁾, με τις οποίες παρείχε περαιτέρω ατομικές πληροφορίες σχετικά με την μέθοδο υπολογισμού των προστίμων με ιδιαίτερη έμφαση στον εξατομικευμένο καθορισμό και το αποτέλεσμα της προβλεπόμενης βάσης υπολογισμού της αξίας των πωλήσεων για καθένα από αυτά (στο εξής: η επιστολή σχετικά με τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων). Η ΓΔ Ανταγωνισμού παρείχε επίσης στα εν λόγω μέρη πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις 9 και 10 Δεκεμβρίου 2020 ⁽¹²⁾.
10. Στις 12 Νοεμβρίου 2020, τα μέρη έλαβαν επίσης επιστολή έκθεσης πραγματικών περιστατικών (στο εξής: επιστολή έκθεσης πραγματικών περιστατικών) που τους παρείχε τη δυνατότητα να υποβάλουν τις απόψεις τους σχετικά με τα συμπληρωματικά πραγματικά περιστατικά και τις διορθώσεις στα πραγματικά περιστατικά όσον αφορά ορισμένες επικοινωνίες που είχαν παρουσιαστεί στην κοινοποίηση αιτιάσεων (συμπεριλαμβανομένου του παραρτήματός της). Κατά την ίδια ημερομηνία, τα μέρη έλαβαν μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (ανανεωμένη) πρόσβαση στις προσβάσιμες εκδοχές των υποκειμένων αποδεικτικών στοιχείων που περιλαμβάνονταν στον φάκελο έρευνας της Επιτροπής ⁽¹³⁾.
11. Η ΓΔ Ανταγωνισμού χορήγησε αρχικά στα μέρη προθεσμίες 20 εργάσιμων ημερών προκειμένου να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί καθεμιάς από τις ανωτέρω δύο επιστολές.
12. Κατόπιν σχετικών αιτημάτων, η ΓΔ Ανταγωνισμού παρέτεινε τις ισχύουσες προθεσμίες υποβολής παρατηρήσεων επί της επιστολής σχετικά με τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων και επί της επιστολής έκθεσης πραγματικών περιστατικών ⁽¹⁴⁾. Ο σύμβουλος ακροάσεων δεν έλαβε αιτήματα για περαιτέρω παρατάσεις.

⁽⁷⁾ Στην κοινοποίηση αιτιάσεων αναφερόταν ότι παρότι η Επιτροπή «σκοπεύει να εφαρμόσει τη μέθοδο που περιγράφεται στις κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων», δεδομένου ότι τα ευρωπαϊκά κρατικά ομόλογα δεν πραγματοποιούν πωλήσεις υπό τη συνήθη έννοια, η Επιτροπή θα εφαρμόζε μια συγκεκριμένη βάση υπολογισμού για την αξία των πωλήσεων με βάση τα αναχθέντα σε ετήσια βάση ονομαστικά ποσά των ευρωπαϊκών κρατικών ομολόγων που αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγμάτευσης, με αναγωγή τους στην παρούσα αξία με συγκεκριμένο συντελεστή προσαρμογής, ως αφετηρία για τον προσδιορισμό των προστίμων.

⁽⁸⁾ Οι παραταθείσες προθεσμίες για τις απαντήσεις στην κοινοποίηση αιτιάσεων αντιστοιχούσαν σε ημερομηνίες μεταξύ της 23ης Απριλίου και της 15ης Μαΐου 2019.

⁽⁹⁾ Όσον αφορά τη Nomura, τη RBS/NatWest, τη UBS, τη UniCredit και μία άλλη επιχείρηση.

⁽¹⁰⁾ Όσον αφορά τη WestLB/Portigon.

⁽¹¹⁾ Βλ. υποσημείωση 6 ανωτέρω.

⁽¹²⁾ Η εν λόγω συμπληρωματική επικοινωνία πραγματοποιήθηκε κατόπιν αιτήματος της Nomura προς τη ΓΔ Ανταγωνισμού στις 2 Δεκεμβρίου 2020 για την παροχή συμπληρωματικών στοιχείων σχετικά με τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων.

⁽¹³⁾ Όλα τα έγγραφα εκτός από ένα είχαν καταστεί προηγούμενως προσβάσιμα στο πλαίσιο της πρόσβασης στον φάκελο που χορηγήθηκε μετά την έκδοση της κοινοποίησης αιτιάσεων.

⁽¹⁴⁾ Στις 24 Νοεμβρίου 2020, δύο από τα μέρη είχαν υποβάλει χωριστά παρατηρήσεις και προς την ΓΔ Ανταγωνισμού, στις οποίες διελάμβαναν τα διαδικαστικά τους δικαιώματα σε σχέση τόσο με την επιστολή σχετικά με τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων όσο και με την επιστολή έκθεσης πραγματικών περιστατικών.

13. Τέσσερα από τα μέρη υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με την επιστολή σχετικά με τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων και πέντε από τα μέρη υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με την επιστολή έκθεσης πραγματικών περιστατικών εντός των (παραταδισίων) προθεσμιών που όρισε η ΓΔ Ανταγωνισμού τον Δεκέμβριο του 2020 και τον Ιανουάριο του 2021 ⁽¹⁵⁾. Τέσσερα από τα μέρη ισχυρίστηκαν, μεταξύ άλλων, ότι τα δικαιώματα άμυνας τους υπονομεύονταν διότι οι πληροφορίες που κοινοποιούνταν μέσω της επιστολής έκθεσης πραγματικών περιστατικών —και σύμφωνα με δύο από αυτά και οι πληροφορίες που κοινοποιούνταν μέσω της επιστολής σχετικά με τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων— θα έπρεπε να έχουν περιληφθεί σε συμπληρωματική κοινοποίηση αιτιάσεων ώστε να τους παρασχεθεί η δυνατότητα να ζητήσουν ακρόαση.
14. Όσον αφορά τις πληροφορίες που κοινοποιήθηκαν μέσω της επιστολής έκθεσης πραγματικών περιστατικών, τις οποίες ορισμένα από τα μέρη θεώρησαν ως τροποποιητικές της (νομικής αξιολόγησης που περιλαμβάνεται στην) κοινοποίησης αιτιάσεων, στο σχέδιο απόφασης υποστηρίζεται ότι η επιστολή έκθεσης πραγματικών περιστατικών δεν πρόσθεσε νέες αιτιάσεις ⁽¹⁶⁾ ούτε τροποποίησε άλλως τον εγγενή χαρακτήρα της παράβασης που περιγράφεται στην κοινοποίηση αιτιάσεων. Ειδικότερα, η επιστολή έκθεσης πραγματικών περιστατικών δεν τροποποίησε ουσιαστικά τις κατηγορίες ή τα είδη των επικοινωνιών που περιγράφονται στην κοινοποίηση αιτιάσεων ούτε τον νομικό χαρακτηρισμό τους ως επικοινωνιών που αποτελούν από κοινού συνολικό σχέδιο με κοινό, αντίθετο στον ανταγωνισμό, σκοπό και, ως εκ τούτου, συνιστούν μία ενιαία και διαρκή παράβαση. Αντιθέτως, οι διορθώσεις που κοινοποιήθηκαν στα μέρη μέσω της επιστολής έκθεσης πραγματικών περιστατικών μπορεί να θεωρηθεί ότι ισοδυναμούν με την απόσυρση ορισμένων αποδεικτικών στοιχείων, σε συνδυασμό με την παροχή στα μέρη της δυνατότητας ακρόασης σχετικά με την προσθήκη των εν λόγω περιστατικών και/ή νέων περιστατικών τα οποία δεν αναφέρονταν ακόμη στην κοινοποίηση αιτιάσεων ⁽¹⁷⁾ ως αποδεικτικά στοιχεία προς υποστήριξη συγκεκριμένων (άλλων) κατηγοριών ή ειδών επικοινωνιών που περιγράφονται στην κοινοποίηση αιτιάσεων. Αν μη τι άλλο, θα φαινόταν λιγότερο επαχθές να ασκήσουν τα μέρη το δικαίωμά τους σε ακρόαση επί των αποδεικτικών στοιχείων που παρουσιάζονταν στην επιστολή έκθεσης πραγματικών περιστατικών, τα οποία είχαν ήδη τεθεί υπόψη τους κατά τη χρονική στιγμή της κοινοποίησης αιτιάσεων, και με τα οποία είχαν, ως εκ τούτου, μπορέσει να εξοικειωθούν ⁽¹⁸⁾, απ' ό,τι επί εγγράφων ή αποδεικτικών στοιχείων τα οποία δεν είχαν αναφερθεί ακόμη στην κοινοποίηση αιτιάσεων.
15. Όσον αφορά τις πληροφορίες που κοινοποιήθηκαν μέσω της επιστολής σχετικά με τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων, όπως υποστηρίζεται στο σχέδιο απόφασης, στην απόφαση *Campine* του Γενικού Δικαστηρίου ⁽¹⁹⁾ υποστηρίζεται η άποψη ότι, κατά το στάδιο της κοινοποίησης αιτιάσεων, η Επιτροπή δεν υποχρεούνταν να αποφανθεί οριστικά σχετικά με την τελική μέθοδο καθορισμού του ύψους των προστίμων που σκόπευε να εφαρμόσει και ότι μπορούσαν να υποβληθούν συμπληρωματικές διευκρινίσεις επί της μεθόδου υπολογισμού των προστίμων μέσω επιστολής και όχι υπό μορφή συμπληρωματικής κοινοποίησης αιτιάσεων.
16. Δεδομένων των διευκρινίσεων που περιλαμβάνονται στο σχέδιο απόφασης και των ανωτέρω σκέψεων επί των απαντήσεων των μερών τόσο στην επιστολή σχετικά με τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων όσο και στην επιστολή έκθεσης πραγματικών περιστατικών, καθώς και του γεγονότος ότι δεν υφίσταται θεμελιώδες δικαίωμα ακρόασης εφόσον οι απόψεις μπορούν λυσιτελώς να γνωστοποιηθούν γραπτώς ⁽²⁰⁾, και δεδομένου ότι στο άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 773/2004 το δικαίωμα ακρόασης προβλέπεται μόνο μετά από κοινοποίηση αιτιάσεων, συνάγεται το συμπέρασμα ότι η ακρόαση δεν απαιτούνταν εκ του νόμου.

⁽¹⁵⁾ Οι εν λόγω παρατηρήσεις διαβιβάστηκαν επίσης στο ιδιαίτερο γραφείο της αρμόδιας για θέματα ανταγωνισμού Επιτροπής, στην ιεραρχία της ΓΔ Ανταγωνισμού, στις λοιπές υπηρεσίες της Επιτροπής που παρακολουθούσαν την υπόθεση, συμπεριλαμβανομένου του συμβούλου ακρόασεων, καθώς και στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ενόψει της συνεδρίασης της συμβουλευτικής επιτροπής.

⁽¹⁶⁾ Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 24ης Μαΐου 2012, *MasterCard κ.λπ. κατά Επιτροπής*, T-111/08, EU:T:2012:260, σκέψη 266. Βλέπε επίσης απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 9ης Σεπτεμβρίου 2015, *Panasonic κατά Επιτροπής*, T-82/13, EU:T:2015:612, σκέψη 50.

⁽¹⁷⁾ Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 5ης Οκτωβρίου 2020, *HeidelbergCement AG και Schwenk Zement KG κατά Επιτροπής*, T-380/17, EU:T:2020:471, σκέψη 636.

⁽¹⁸⁾ Στο σχέδιο απόφασης αναφέρεται επίσης ότι οι περισσότερες από τις διορθώσεις που κοινοποιήθηκαν στα μέρη μέσω της επιστολής έκθεσης πραγματικών περιστατικών είχαν ήδη προσδιοριστεί από τα ίδια τα μέρη.

⁽¹⁹⁾ Απόφαση της 7ης Νοεμβρίου 2019, *Campine και Campine Recycling κατά Επιτροπής*, T-240/17, EU:T:2019:778, σκέψεις 355-360.

⁽²⁰⁾ Βλ. αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της 23ης Νοεμβρίου 2006 στην υπόθεση *Jussila* κατά Φινλανδίας (αίτηση αριθ. 73053/01), σκέψεις 40 έως 49· της 19ης Απριλίου 2007 στην υπόθεση *Vilho Eskelinen & Ors* κατά Φινλανδίας (αίτηση αριθ. 63235/00), σκέψεις 72 έως 75· και της 23ης Οκτωβρίου 2018 στην υπόθεση *Produkcija Plus storitveno podjetje d.o.o. κατά Σλοβενίας* (αίτηση αριθ. 47072/15), σκέψη 54· και απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της 13ης Μαρτίου 2012 στην υπόθεση *Bouygues Telecom κατά Γαλλίας* (αίτηση αριθ. 2324/08), σκέψεις 69 έως 71· καθώς και διατάξεις στην υπόθεση *Troszczynski κατά Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου*, C-462/18 P, EU:C:2019:239, σκέψεις 52 έως 55, στην υπόθεση *Gollnisch κατά Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου*, C-330/18 P, EU:C:2019:240, σκέψεις 60 και 61, και απόφαση στην υπόθεση *Syrian Lebanese Commercial Bank κατά Συμβουλίου*, T-174/12 και T-80/13, EU:T:2014:52, σκέψη 147· και προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Wahl στην υπόθεση *SKW Stahl-Metallurgie κατά Επιτροπής*, C-154/14 P, EU:C:2015:543, σκέψεις 49 και 58· απόφαση στην υπόθεση *Lucchini κατά Επιτροπής*, T-185/18, EU:T:2019:298, σκέψη 49· και απόφαση στην υπόθεση *HeidelbergCement και Schwenk Zement κατά Επιτροπής*, T-380/17, EU:T:2020:471, σκέψη 634.

Άλλα διαδικαστικά ζητήματα που έθεσε η Bank of America

17. Στις 15 Απριλίου 2021, η Bank of America υπέβαλε καταγγελία στον σύμβουλο ακροάσεων. Υποστήριξε ότι η ΓΔ Ανταγωνισμού είχε ενημερώσει την Bank of America στο πλαίσιο άτυπης συνεδρίασης στις 16 Μαρτίου 2021 ότι η Επιτροπή δεν θα βασιζόταν πλέον επί ενός συγκεκριμένου στοιχείου της φερόμενης παράνομης συμπεριφοράς της Bank of America. Η Bank of America ισχυρίστηκε ότι αν η Επιτροπή σκόπευε να συνεχίσει τη διαδικασία κατά αυτής επί της εν λόγω βάσης, η διαδικασία αυτή θα ήταν «ριζικά διαφορετική από τη διαδικασία που περιγράφεται στην κοινοποίηση αιτιάσεων» και ζήτησε να παρασχεθεί στην Bank of America η δυνατότητα να υποβάλει γραπτές και προφορικές παρατηρήσεις επί των εν λόγω «αναθεωρημένων ισχυρισμών». Η Bank of America ζήτησε ο σύμβουλος ακροάσεων να εκδώσει σχετικά συγκεκριμένες οδηγίες προς την ΓΔ Ανταγωνισμού.
18. Στις 16 Απριλίου 2021, ο σύμβουλος ακροάσεων απάντησε στην Bank of America, διευκρινίζοντας ότι το αίτημά της να δώσει ο σύμβουλος ακροάσεων οδηγίες στην ΓΔ Ανταγωνισμού να λάβει ορισμένα μέτρα δεν προβλεπόταν σε καμία από τις διατάξεις της απόφασης 2011/695/ΕΕ που εκχωρούν στον σύμβουλο ακροάσεων εξουσίες λήψης αποφάσεων και ότι, ως εκ τούτου, ο σύμβουλος ακροάσεων δεν είχε την εξουσία να εκδώσει τις αποφάσεις που ζητούσε η Bank of America. Επακολούθως, στο πλαίσιο περαιτέρω επαφών με την ΓΔ Ανταγωνισμού, η Bank of America επανέλαβε τα ίδια κατ' ουσίαν επιχειρήματα ⁽²¹⁾. Επί της ουσίας, ο σύμβουλος ακροάσεων θεωρεί ότι η θέση της Bank of America ότι η αλλαγή της αξιολόγησης που κοινοποιήθηκε από τη ΓΔ Ανταγωνισμού παραβίαζε το δικαίωμα ακρόασής της είναι αβάσιμη. Το γεγονός ότι το σχέδιο απόφασης συνεπάγεται περιορισμό της έκτασης της ατομικής ευθύνης της Bank of America για την ενιαία και διαρκή παράβαση, όπως περιγράφεται προκαταρκτικά στην κοινοποίηση αιτιάσεων, και συμπληρωματικά προς τα επιχειρήματα της Bank of America στην απάντησή της στην κοινοποίηση αιτιάσεων, δεν συνιστά παραβίαση του δικαιώματος ακρόασης.

Το σχέδιο απόφασης

19. Σε σύγκριση με την κοινοποίηση αιτιάσεων, i) ένας από τους αποδέκτες της κοινοποίησης δεν διατηρήθηκε ως αποδέκτης του σχεδίου απόφασης λόγω έλλειψης επαρκών αποδεικτικών στοιχείων· και ii) η συνολική διάρκεια της ενιαίας και διαρκούς παράβασης μειώθηκε κατά δύο μήνες και τέσσερις ημέρες στο σχέδιο απόφασης (ενώ, ταυτόχρονα, οι περίοδοι παράβασης για τις μεμονωμένες εμπλεκόμενες επιχειρήσεις μειώθηκαν αναλόγως, έως πέντε μήνες και 16 ημέρες).
20. Σύμφωνα με το άρθρο 16 της απόφασης 2011/695/ΕΕ, ο σύμβουλος ακροάσεων εξέτασε κατά πόσον το σχέδιο απόφασης αφορά μόνον αιτιάσεις σχετικά με τις οποίες δόθηκε στα μέρη η δυνατότητα να καταστήσουν γνωστές τις απόψεις τους, και κατέληξε σε θετικό συμπέρασμα επ' αυτού.
21. Με βάση τα ανωτέρω, ο σύμβουλος ακροάσεων θεωρεί ότι στην παρούσα υπόθεση έχει τηρηθεί η αποτελεσματική άσκηση των διαδικαστικών δικαιωμάτων των μερών που συμμετέχουν στη διαδικασία.

Βρυξέλλες, 20 Μαΐου 2021.

Dorothe DALHEIMER

⁽²¹⁾ Στις 5 Μαΐου 2021, πραγματοποιήθηκε ακόμη μία ανεπίσημη κλήση μεταξύ της Bank of America και της ΓΔ Ανταγωνισμού, ακολουθούμενη από επιστολή της Bank of America προς την ΓΔ Ανταγωνισμού στις 7 Μαΐου 2021, αντίγραφο της οποίας έλαβε ο σύμβουλος ακροάσεων, στην οποία η Bank of America έθετε εκ νέου το ζήτημα.

Περίληψη απόφασης της Επιτροπής**της 20ής Μαΐου 2021****σχετικά με διαδικασία βάσει του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της συμφωνίας ΕΟΧ****(υπόθεση ΑΤ.40324 — Ευρωπαϊκά κρατικά ομόλογα)***[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2021)3489]***(Τα κείμενα στην αγγλική και τη γερμανική γλώσσα είναι τα μόνα αυθεντικά)****(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)**

(2021/C 418/08)

Στις 20 Μαΐου 2021, η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση σχετικά με διαδικασία βάσει του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Συνθήκη) και του άρθρου 53 της συμφωνίας για τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (στο εξής: συμφωνία ΕΟΧ). Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου⁽¹⁾, η Επιτροπή δημοσιεύει τα ονόματα των ενδιαφερομένων μερών και τα ουσιώδη στοιχεία της απόφασης, περιλαμβανομένων των κυρώσεων που επιβάλλονται, λαμβάνοντας επίσης υπόψη το έννομο συμφέρον των επιχειρήσεων για την προστασία του επαγγελματικού απορρήτου. Μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης διατίθεται στον δικτυακό τόπο της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού, στην ακόλουθη διεύθυνση: <http://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/>

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- (1) Οι αποδέκτες της απόφασης συμμετείχαν σε ενιαία και διαρκή παράβαση του άρθρου 101 της Συνθήκης και του άρθρου 53 της συμφωνίας ΕΟΧ. Το αντικείμενο της παράβασης (καρτέλ) ήταν ο περιορισμός και/ή στρέβλωση του ανταγωνισμού στον τομέα των ευρωπαϊκών κρατικών ομολόγων.

2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- (2) Η Επιτροπή κίνησε την έρευνά της στις 29 Ιουλίου 2015 βάσει της αίτησης για απαλλαγή από την επιβολή προστίμων της RBS (τόρα NatWest) στο πλαίσιο του προγράμματος επεικούς μεταχείρισης.⁽²⁾ Η Επιτροπή έστειλε αιτήσεις παροχής πληροφοριών δυνάμει του άρθρου 18 παράγραφος 2 του κανονισμού 1/2003 σε διάφορες τράπεζες, σε σχέση με τις οποίες δύο εξ αυτών, οι UBS και Natixis, υπέβαλαν αίτηση για μείωση των προστίμων σύμφωνα με το πρόγραμμα επεικούς μεταχείρισης. Εκτός από την εκούσια συνεργασία των επιχειρήσεων που ζητούν επεική μεταχείριση, η έρευνα βασίστηκε σε συμπληρωματικές αιτήσεις παροχής πληροφοριών που απεστάλησαν στις τράπεζες που συμμετέχουν στην έρευνα.
- (3) Η Επιτροπή κίνησε διαδικασία δυνάμει του άρθρου 11 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 στις 31 Ιανουαρίου 2019 και εξέδωσε κοινοποίηση αιτιάσεων, στην οποία οι αποδέκτες απάντησαν γραπτώς και προφορικά κατά τη διάρκεια ακρόασης. Στη συνέχεια, η Επιτροπή απέστειλε μία ακόμη αίτηση παροχής πληροφοριών, επιστολή πραγματικών περιστατικών και επιστολή στην οποία διευκρινίζεται ο καθορισμός της βάσης υπολογισμού για την αξία των πωλήσεων στην παρούσα υπόθεση. Όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους.
- (4) Ζητήθηκε η γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής συμπράξεων και δεσποζουσών θέσεων, η οποία διατύπωσε θετική γνώμη. Ο σύμβουλος ακρόασεων εξέδωσε επίσης τελική έκθεση. Η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση στις 20 Μαΐου 2021.

3. ΑΝΤΙΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

- (5) Η παράβαση σχετίζεται με σύμπραξη στην πρωτογενή και δευτερογενή αγορά για διαπραγμάτευση ευρωπαϊκών κρατικών ομολόγων για χρονικό διάστημα σχεδόν πέντε ετών.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της Συνθήκης (ΕΕ L 1 της 4.1.2003, σ. 1).

⁽²⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη μη επιβολή και τη μείωση των προστίμων σε υποθέσεις συμπράξεων (καρτέλ) (ΕΕ C 298 της 8.12.2006, σ. 17).

- (6) Τα ευρωπαϊκά κρατικά ομόλογα είναι κρατικά ομόλογα που εκδίδονται σε ευρώ από τις κεντρικές κυβερνήσεις των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ. Τα ευρωπαϊκά κρατικά ομόλογα είναι ένα είδος χρεογράφων που επιτρέπουν στις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις να αντλούν μετρητά για να χρηματοδοτούν δαπάνες ή επενδύσεις ή για να αναχρηματοδοτούν υφιστάμενο χρέος. Τα ευρωπαϊκά κρατικά ομόλογα επιτρέπουν στην κυβέρνηση που εκδίδει το ομόλογο (εκδότης) να δανείζεται χρήματα (κεφάλαιο) από επενδυτές για καθορισμένο χρονικό διάστημα (ημερομηνία λήξης). Σε αντάλλαγμα, η κυβέρνηση καταβάλλει ένα σταθερό ή κυμαινόμενο επιτόκιο (τοκομερίδιο) στον επενδυτή που κατέχει το ομόλογο και εξοφλεί το κεφάλαιο κατά την ημερομηνία λήξης.
- (7) Τα ευρωπαϊκά κρατικά ομόλογα εκδίδονται στην πρωτογενή αγορά και, επακολούθως, αποτελούν αντικείμενο συναλλαγών στη δευτερογενή αγορά. Οι κυβερνήσεις αναθέτουν την έκδοση ομολόγων στο Υπουργείο Οικονομικών και, πιο συγκεκριμένα, στο γραφείο διαχείρισης χρέους. Μπορούν να προσφέρουν και να τοποθετούν ευρωπαϊκά κρατικά ομόλογα στην αγορά μέσω δημοπρασιών, οι οποίες αποτελούν διαδικασία υποβολής προσφορών, ή μέσω κοινοπρακτικής έκδοσης, η οποία είναι διαδικασία ιδιωτικών τοποθετήσεων. Οι βασικοί διαπραγματευτές αγοράζουν τα ομόλογα στην πρωτογενή αγορά και τα τοποθετούν με τους πελάτες τους στη δευτερογενή αγορά. Στη δευτερογενή αγορά, τα ομόλογα αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης μεταξύ των διαπραγματευτών καθώς και με άλλους θεσμικούς επενδυτές. Συνήθως, οι μεγάλες επενδυτικές τράπεζες διαπραγματεύονται το σύνολο των ευρωπαϊκών κρατικών ομολόγων εντός της οικείας μονάδας διαπραγμάτευσης ευρωπαϊκών κρατικών ομολόγων, ανεξάρτητα από την ημερομηνία έκδοσης, το κεφάλαιο ή την ημερομηνία λήξης τους.
- (8) Κατά την περίοδο από τον Ιανουάριο 2007 έως τον Νοέμβριο 2011, μια ομάδα διαπραγματευτών ευρωπαϊκών κρατικών ομολόγων είχαν στενές επαφές μεταξύ τους σε προσωπικό επίπεδο, τηλεφωνικά, μέσω άμεσων μηνυμάτων και καναλιών διαρκούς συνομιλίας. Τα κανάλια διαρκούς συνομιλίας είναι πολυμερείς συσκέψεις, στις οποίες οι συμμετέχοντες δεν είναι φυσικά παρόντες και δεν επικοινωνούν προφορικά, αλλά επικοινωνούν μεταξύ τους αποστέλλοντας άμεσα μηνύματα στην ομάδα, στα οποία όλοι έχουν πρόσβαση και στα οποία όλοι μπορούν να απαντήσουν. Ένα κανάλι διαρκούς συνομιλίας είναι μια διαρκής σύσκεψη στην οποία η συμμετοχή επιτρέπεται «μόνο διά προσκλήσεως», δηλαδή στη σύσκεψη συμμετέχουν μόνο τα προσκεκλημένα μέλη που έχουν αυτόματη πρόσβαση στο πλήρες περιεχόμενο της/των συνομιλίας/-ών.
- (9) Δύο κανάλια διαρκούς συνομιλίας τα οποία σχετίζονταν ιδιαίτερα με την ανταλλαγή πληροφοριών στο πλαίσιο της παρούσας σύμπραξης ξεκίνησαν να λειτουργούν στις αρχές του 2007 με πρωτοβουλία ομάδας τεσσάρων διαπραγματευτών. Η εν λόγω ομάδα είχε εξ αρχής πρόσβαση και στα δύο κανάλια συνομιλίας και εξακολούθησε να έχει πάντα πρόσβαση, ακόμη και μετά από αλλαγή εργοδότη, οπότε απαιτούνταν η ανανέωση της πρόσβασης από τεχνικής πλευράς. Οι εν λόγω διαπραγματευτές συμμετείχαν στις αμοιβαίες επαφές καθ' όλη τη διάρκεια της ύπαρξής τους. Επίσης, προσκαλούσαν και άλλους διαπραγματευτές, από τις δικές τους ή άλλες τράπεζες, στο ένα ή και στα δύο κανάλια συνομιλίας. Ως εκ τούτου, οι εν λόγω διαπραγματευτές συμμετείχαν επίσης στην παράβαση, αν και σε πιο περιορισμένο βαθμό και για μικρότερα χρονικά διαστήματα. Οι ενέργειες όλων των εν λόγω διαπραγματευτών συνεπάγονταν και ευθύνη των εργοδοτριών τραπεζών τους, εξ ονόματος των οποίων πραγματοποιούσαν διαπραγματεύσεις.
- (10) Οι επαφές στα κανάλια διαρκούς συνομιλίας πραγματοποιούνταν τακτικά, ενίοτε καθημερινά, ιδίως όταν προσφέρονταν προς δημοπράτηση ευρωπαϊκά κρατικά ομόλογα. Οι επικοινωνίες μπορούσαν να είναι μεγάλης διάρκειας, δηλ. για μια ολόκληρη ημέρα ή πολλές ημέρες. Οι διαπραγματευτές χρησιμοποιούσαν επαγγελματική ιδιόλεκτο, συντομογραφίες, ψευδώνυμα και λέξεις-κωδικούς.
- (11) Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, η Επιτροπή οργάνωσε τις εν λόγω επαφές σε τέσσερις αλληλένδετες και εν μέρει αλληλοεπικαλυπτόμενες κατηγορίες συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών όσον αφορά:
- α) απόπειρες επηρεασμού της επικρατούσας τιμής στη δευτερογενή αγορά σε συνάρτηση με τις ενέργειες στην πρωτογενή αγορά·
  - β) απόπειρες συντονισμού των προσφορών στην πρωτογενή αγορά·
  - γ) απόπειρες συντονισμού του επιπέδου πλειοδοσίας στην πρωτογενή αγορά·
  - δ) άλλες ανταλλαγές ευαίσθητων πληροφοριών, για παράδειγμα, σχετικά με i) στοιχεία καθορισμού τιμών, θέσεις και/ή όγκους και στρατηγικές για συγκεκριμένους αντισυμβαλλόμενους που σχετίζονταν με μεμονωμένες διαπραγματεύσεις ευρωπαϊκών κρατικών ομολόγων στις δευτερογενείς αγορές, ii) ατομικές συστάσεις που παρέχονταν σε γραφείο διαχείρισης χρέους και iii) η χρονική στιγμή καθορισμού τιμών των κοινοπραξιών.
- (12) Στις εν λόγω επαφές, οι διαπραγματευτές αντάλλαξαν εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες βάσει των οποίων ενημερωνόταν ο ένας σχετικά με τις ενέργειες του άλλου καθώς και στρατηγικές αγοράς ευρωπαϊκών κρατικών ομολόγων στην πρωτογενή αγορά και διαπραγμάτευσης τους στη δευτερογενή αγορά. Οι εν λόγω ανταλλαγές πληροφοριών τους επέτρεπαν να ευθυγραμμίζουν και/ή να συντονίζουν τις ενέργειές τους καθώς και να βοηθούν ο ένας τον άλλο να αποκτήσουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα κατά την έκδοση, τοποθέτηση στην αγορά και διαπραγμάτευση ευρωπαϊκών κρατικών ομολόγων. Στις σχετικές πληροφορίες που ανταλλάσσονταν περιλαμβάνονταν πληροφορίες σχετικά με τις τιμές, τους όγκους και τις θέσεις διαπραγμάτευσης· μέσες τιμές, καμπύλες απόδοσης και περιθώρια ομολόγων τα οποία αποτέλεσαν πρόσφατα αντικείμενο διαπραγμάτευσης ή προσφέρονται στη δευτερογενή αγορά, όγκοι που προβλέπεται να αγοραστούν στις δημοπρασίες, πληροφορίες σχετικά με τις προσφορές, το επίπεδο της πλειοδοσίας και τις στρατηγικές πλειοδοσίας στις δημοπρασίες και ούτω καθεξής. Οι πληροφορίες που ανταλλάσσονταν μεταξύ των ανταγωνιστών ήταν συχνά ακριβείς και εμπορικά ευαίσθητες. Ήταν χρήσιμες για τη διαδικασία λήψης αποφάσεων των διαπραγματευτών και, ως εκ τούτου, τους επέτρεπαν να προσαρμόζουν τις στρατηγικές διαπραγμάτευσής τους.

- (13) Ο γενικός στόχος της συνεργασίας μεταξύ των διαπραγματευτών της ομάδας ήταν να βοηθούν ο ένας τον άλλο στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων τους στην αγορά μέσω αυξημένης διαφάνειας και μειωμένης αβεβαιότητας όσον αφορά την έκδοση και/ή τη διαπραγμάτευση ευρωπαϊκών κρατικών ομολόγων, περιορίζοντας σκοπίμως τους κινδύνους του ανταγωνισμού εις βάρος των υπολοίπων συμμετεχόντων στην αγορά, των τραπεζών, των πελατών τους ή των γραφείων διαχείρισης χρέους.
- (14) Οι εν λόγω ανταγωνιστικές επαφές των συμμετεχόντων στη σύμπραξη συνδέονταν μεταξύ τους και αλληλοσυμπληρώνονταν. Λαμβανομένης υπόψη σειράς αντικειμενικών στοιχείων όπως το περιεχόμενο και η συχνότητα των επαφών, το οικείο προϊόν, οι χρησιμοποιούμενες μέθοδοι, το μοτίβο, το χρονικό διάστημα και οι εμπλεκόμενοι παράγοντες, αποτελούσαν ενιαία και διαρκή παράβαση που συνίστατο σε συμφωνίες και/ή εναρμονισμένες πρακτικές με σκοπό τον περιορισμό του ανταγωνισμού στον τομέα των ευρωπαϊκών κρατικών ομολόγων.
- (15) Η γεωγραφική έκταση της παράβασης κάλυπτε τουλάχιστον το σύνολο του εδάφους του ΕΟΧ.

4. ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

- (16) Οι ακόλουθες επιχειρήσεις συμμετείχαν στις ενέργειες και, ως εκ τούτου, παρέβησαν το άρθρο 101 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ και το άρθρο 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ στη διάρκεια των περιόδων που αναφέρονται κατωτέρω.
- Η Bank of America από τις 29 Ιανουαρίου 2007 έως τις 6 Νοεμβρίου 2008,
  - Η Natixis από τις 26 Φεβρουαρίου 2008 έως τις 6 Αυγούστου 2009,
  - Η NatWest από τις 4 Ιανουαρίου 2007 έως τις 28 Νοεμβρίου 2011 ⁽³⁾,
  - Η Nomura από τις 18 Ιανουαρίου 2011 έως τις 28 Νοεμβρίου 2011,
  - Η Portigon από τις 19 Οκτωβρίου 2009 έως τις 3 Ιουνίου 2011,
  - Η UBS από τις 4 Ιανουαρίου 2007 έως τις 28 Νοεμβρίου 2011, και
  - Η UniCredit από τις 9 Σεπτεμβρίου 2011 έως τις 28 Νοεμβρίου 2011.

5. ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

- (17) Η μεμονωμένη συμμετοχή της Bank of America και της Natixis στις ενέργειες τερματίστηκε πέντε έτη πριν από την έναρξη της έρευνας της Επιτροπής. Βάσει του άρθρου 25 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003, η Επιτροπή δεν δύναται πλέον να εφαρμόσει το άρθρο 23 παράγραφος 2 στοιχείο α) του εν λόγω κανονισμού και δεν δύναται να επιβάλει πρόστιμο στην Bank of America και τη Natixis. Ως εκ τούτου, η απόφαση επιβάλλει πρόστιμα μόνο στις επιχειρήσεις NatWest, Nomura, Portigon, UBS και UniCredit.
- (18) Στην απόφαση εφαρμόζονται οι κατευθυντήριες γραμμές του 2006 για τον υπολογισμό των προστίμων. ⁽⁴⁾ Το βασικό ποσό του προστίμου καθορίζεται σε συνάρτηση με μια βάση υπολογισμού για την αξία των πωλήσεων. Η Επιτροπή υπολόγισε την ετήσια αξία των πωλήσεων με βάση το ονομαστικό ποσό των ευρωπαϊκών κρατικών ομολόγων που αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγμάτευσης από τα μέρη στη δευτερογενή αγορά στον ΕΟΧ κατά την περίοδο μεμονωμένης συμμετοχής τους, με αναγωγή της στην παρούσα αξία με συντελεστή που λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες του κλάδου των ευρωπαϊκών κρατικών ομολόγων και, πιο συγκεκριμένα, το γεγονός ότι τα εν λόγω προϊόντα είναι σε διαρκή διαπραγμάτευση. Προς τούτο, η Επιτροπή προσάρμοσε ή ανήγαγε στην παρούσα αξία τα αναχθέντα σε ετήσια βάση ονομαστικά ποσά των ευρωπαϊκών κρατικών ομολόγων που αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγμάτευσης με συντελεστή που λαμβάνει υπόψη τα επίπεδα περιθωρίου μεταξύ τιμής αγοράς και τιμής πώλησης που είναι εγγενή στην εν λόγω αγορά. Η Επιτροπή εφάρμοσε διαφορετικό συντελεστή αναγωγής στην παρούσα αξία για κάθε μέρος, λόγω της υψηλής μεταβλητότητας των επιπέδων περιθωρίου μεταξύ τιμής αγοράς και τιμής πώλησης και της απόκλισης μεταξύ των εκδοτριών χωρών, των ληκτοτήτων και καθ' όλο το χρονικό διάστημα της παράβασης.
- (19) Στο ποσό των προστίμων λαμβάνεται υπόψη ο ιδιαίτερα σοβαρός χαρακτήρας των παραβάσεων συμπράξεων, η διάρκεια και η γεωγραφική έκταση της σύμπραξης, το γεγονός ότι οι ενέργειες αφορούσαν το σύνολο του κλάδου των ευρωπαϊκών κρατικών ομολόγων στην πρωτογενή και τη δευτερογενή αγορά καθώς και το ότι τα ευρωπαϊκά κρατικά ομόλογα χρησιμοποιούνται για την άντληση δημόσιας χρηματοδότησης και οι ενέργειες έλαβαν χώρα στη διάρκεια πολύ σοβαρής χρηματοπιστωτικής κρίσης. Σύμφωνα με την πρακτική της Επιτροπής, προστίθεται συμπληρωματικό ποσό ώστε να αποτρέπονται οι επιχειρήσεις από τη συμμετοχή σε τέτοιου είδους παράνομες πρακτικές (το αποκαλούμενο «τέλος εισόδου»).

⁽³⁾ Η NatWest Group plc και η NatWest Markets plc από τις 4 Ιανουαρίου 2007 έως τις 28 Νοεμβρίου 2011 και η NatWest Markets N.V. από τις 17 Οκτωβρίου 2007 μέχρι τις 28 Νοεμβρίου 2011.

⁽⁴⁾ Κατευθυντήριες γραμμές για τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 23 παράγραφος 2 σημείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 (ΕΕ C 210 της 1.9.2006, σ. 2).

- (20) Δεν υφίστανται επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις για τις επιχειρήσεις που υπόκεινται σε πρόστιμα, αλλά το γεγονός ότι ο διαπραγματευτής της UniCredit δραστηριοποιούνταν μόνο στη δευτερογενή αγορά αναγνωρίζεται για τον υπολογισμό του συντελεστή σοβαρότητας της παράβασης για την UniCredit.
- (21) Το πρόστιμο που επιβάλλεται σε κάθε επιχείρηση δεν υπερβαίνει το 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών της σε σχέση με την εταιρική χρήση που προηγείται της απόφασης της Επιτροπής, εξαιρουμένης της West LB/Portigon. Ο τελευταίος καθαρός κύκλος εργασιών της (2020) είναι αρνητικός και, ως εκ τούτου, το πρόστιμο είναι μηδενικό.
- (22) Η Επιτροπή χορηγεί πλήρη απαλλαγή από τα πρόστιμα στη NatWest και μείωση κατά 45 % του προστίμου στη UBS λόγω της συνεργασίας τους στο πλαίσιο της έρευνας.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- (23) Η απόφαση εξετάζει τις ακόλουθες επιχειρήσεις λόγω του ότι παρέβησαν το άρθρο 101 της Συνθήκης και το άρθρο 53 της συμφωνίας ΕΟΧ και επιβάλλει πρόστιμο κατ' εφαρμογήν του άρθρου 23 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 στις ακόλουθες νομικές οντότητες οι οποίες ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον για την καταβολή του προστίμου.

Επιχείρηση και νομικές οντότητες	Πρόστιμο (EUR)
Bank of America: Bank of America Corporation Bank of America, National Association	Άνευ αντικειμένου (παραγραφή)
Natixis: Natixis S.A.	Άνευ αντικειμένου (παραγραφή)
NatWest: NatWest Group plc NatWest Markets plc NatWest Markets N.V	0 (επιχείρηση που υπέβαλε αίτηση μη επιβολής προστίμων)
Nomura: Nomura Holdings Inc Nomura International plc	129 573 000
Portigon: Portigon AG	0 (αρνητικός καθαρός κύκλος εργασιών το 2020)
UBS: UBS Group AG UBS AG	172 378 000
UniCredit: UniCredit S.p.A. Unicredit Bank AG	69 442 000

Γνωμή της συμβουλευτικής επιτροπής για τις συμπραξεις και τις δεσποζουσες θέσεις κατά τη συνεδρίαση της 26ης Απριλίου 2021 σχετικά με προσχέδιο απόφασης απαγόρευσης στην υπόθεση ΑΤ.40346 — Ομόλογα SSA

Συνεδρίαση μέσω ηχοδιάσκεψης — μέσω της εφαρμογής «Skype for Business»

Εισηγήτρια: Εσθονία

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2021/C 418/09)

1. Η συμβουλευτική επιτροπή (11 κράτη μέλη) συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η ανταγωνιστική συμπεριφορά που αποτελεί το αντικείμενο του σχεδίου απόφασης συνιστά συμφωνία και/ή εναρμονισμένες πρακτικές μεταξύ επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της συμφωνίας ΕΟΧ.
2. Η συμβουλευτική επιτροπή (11 κράτη μέλη) συμφωνεί με την Επιτροπή ότι αντικείμενο της συμφωνίας και/ή των εναρμονισμένων πρακτικών ήταν ο περιορισμός του ανταγωνισμού κατά την έννοια του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της συμφωνίας ΕΟΧ.
3. Η συμβουλευτική επιτροπή (11 κράτη μέλη) συμφωνεί με την εκτίμηση της Επιτροπής όσον αφορά τη διάρκεια της παράβασης.
4. Η συμβουλευτική επιτροπή (11 κράτη μέλη) συμφωνεί με το σχέδιο απόφασης της Επιτροπής όσον αφορά τους αποδέκτες.
5. Η συμβουλευτική επιτροπή (11 κράτη μέλη) συμφωνεί με την Επιτροπή ότι θα πρέπει να επιβληθούν πρόστιμα στους αποδέκτες του σχεδίου απόφασης, με την εξαίρεση του αιτούντος απαλλαγή από την επιβολή προστίμων.
6. Η συμβουλευτική επιτροπή (11 κράτη μέλη) συμφωνεί με την Επιτροπή σχετικά με τον υπολογισμό της προσεγγιστικής τιμής της αξίας των πωλήσεων, ώστε να καταστεί δυνατή η εφαρμογή στην υπόθεση των κατευθυντήριων γραμμών του 2006 για τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 23 παράγραφος 2 σημείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003.
7. Η συμβουλευτική επιτροπή (11 κράτη μέλη) συμφωνεί με την Επιτροπή επί των τελικών ποσών των προστίμων.
8. Η συμβουλευτική επιτροπή (11 κράτη μέλη) συνιστά τη δημοσίευση της γνώμης της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Τελική έκθεση του συμβούλου ακροάσεων ⁽¹⁾ στην υπόθεση ΑΤ.40346 — ομόλογα SSA**(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)**

(2021/C 418/10)

1. Το σχέδιο απόφασης διαπιστώνει παράβαση του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της συμφωνίας ΕΟΧ, στην οποία εμπλέκονται τέσσερις επιχειρήσεις στις αγορές υπερκρατικών, κρατικών και υπηρεσιακών ομολόγων σε δολάρια ΗΠΑ (στο εξής: ομόλογα SSA), δηλαδή η Bank of America Merrill Lynch (στο εξής: BAML), η Crédit Agricole, η Credit Suisse και η Deutsche Bank (από κοινού αναφερόμενες στο εξής: τα μέρη) ⁽²⁾.
2. Η υπόθεση ξεκίνησε μετά από αίτηση της Deutsche Bank για απαλλαγή από την επιβολή προστίμων στις 4 Αυγούστου 2015. Στις 4 Δεκεμβρίου 2015 η Επιτροπή χορήγησε στη Deutsche Bank υπό όρους απαλλαγή από την επιβολή προστίμων.
3. Με απόφαση της 20ής Δεκεμβρίου 2018 η Επιτροπή κίνησε διαδικασία δυνάμει του άρθρου 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 773/2004 ⁽³⁾ κατά της Deutsche Bank, της Credit Suisse, της Crédit Agricole και της BAML.
4. Στις 20 Δεκεμβρίου 2018 η Επιτροπή εξέδωσε κοινοποίηση αιτιάσεων (στο εξής: ΚΑ) κατά των μερών. Η ΚΑ αυτή κοινοποιήθηκε στα μέρη στις 21 Δεκεμβρίου 2018.
5. Πρόσβαση στον φάκελο με τη μορφή ηλεκτρονικού μέσου αποθήκευσης χορηγήθηκε από τις 21 Δεκεμβρίου 2018 έως τις 3 Ιανουαρίου 2019 και στις εγκαταστάσεις της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού (στο εξής: ΓΔ Ανταγωνισμού) από τις 15 έως τις 22 Ιανουαρίου 2019. Ορισμένα στοιχεία που προσκόμισε η Crédit Agricole κοινοποιήθηκαν στα άλλα μέρη μέσω διαδικασίας γνωστοποίησης με διαπραγμάτευση από τις 7 έως τις 14 Φεβρουαρίου 2019 ⁽⁴⁾. Ο σύμβουλος ακροάσεων δεν έλαβε παράπονα σχετικά με την πρόσβαση στο φάκελο.
6. Η ΓΔ Ανταγωνισμού αρχικά χορήγησε σε όλα τα μέρη προθεσμία οκτώ εβδομάδων για να απαντήσουν στην ΚΑ. Μετά από αιτήματα ορισμένων μερών, η ΓΔ Ανταγωνισμού παρέτεινε την προθεσμία έως τις 28 Μαρτίου 2019 για τη BAML και έως τις 29 Μαρτίου 2019 για την Crédit Agricole και την Credit Suisse. Ο σύμβουλος ακροάσεων δεν έλαβε κανένα αίτημα για περαιτέρω παράταση.
7. Τον Φεβρουάριο του 2019, κατόπιν αιτήματος της BAML και της Crédit Agricole για περαιτέρω εξηγήσεις, η ΓΔ Ανταγωνισμού απέστειλε επιστολές σε όλα τα μέρη με τις οποίες παρείχε ορισμένες πρόσθετες λεπτομέρειες σχετικά με την προτεινόμενη από την Επιτροπή μεθοδολογία υπολογισμού του προστίμου, ειδικότερα όσον αφορά μια *προσεγγιστική τιμή* που θα χρησιμοποιούσε η Επιτροπή για την αξία των πωλήσεων.
8. Όλα τα μέρη απάντησαν εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας. Στις απαντήσεις τους στην ΚΑ, η BAML, η Crédit Agricole και η Credit Suisse (στο εξής: αμφισβητούντα μέρη) σχολίασαν την ανάγκη να δοθούν πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τη μεθοδολογία υπολογισμού του προστίμου. Στις 3 Ιουλίου 2019 η Crédit Agricole απέστειλε επιστολή στη ΓΔ Ανταγωνισμού, προκειμένου να συμπληρώσει την απάντησή της στην ΚΑ σχετικά με τα πρόστιμα.
9. Όλα τα μέρη συμμετείχαν σε ακρόαση που πραγματοποιήθηκε στις 10 και 11 Ιουλίου 2019.

⁽¹⁾ Σύμφωνα με τα άρθρα 16 και 17 της απόφασης 2011/695/ΕΕ του προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 13ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του συμβούλου ακροάσεων σε ορισμένες διαδικασίες ανταγωνισμού (ΕΕ L 275 της 20.10.2011, σ. 29) (στο εξής: απόφαση 2011/695/ΕΕ).

⁽²⁾ Οι αντίστοιχες νομικές οντότητες είναι οι εξής: Merrill Lynch International και Bank of America Corporation· Crédit Agricole Corporate and Investment Bank και Crédit Agricole SA· Credit Suisse Securities (Europe) Limited και Credit Suisse Group AG· και DB Group Services (UK) Limited, Deutsche Securities, Inc. και Deutsche Bank AG.

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 773/2004 της Επιτροπής, της 7ης Απριλίου 2004, σχετικά με τη διεξαγωγή από την Επιτροπή των διαδικασιών δυνάμει των άρθρων 81 και 82 της συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 123 της 27.4.2004, σ. 18).

⁽⁴⁾ Η Crédit Agricole είχε απευθύνει, πριν από την έκδοση της ΚΑ, αίτημα στον σύμβουλο ακροάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2 της απόφασης 2011/695/ΕΕ, με το οποίο εξέφρασε την αντίθεσή της στην αποκάλυψη των εν λόγω στοιχείων στα άλλα μέρη. Ο ισχυρισμός της Crédit Agricole ότι οι πληροφορίες ήταν ευαίσθητες έγινε προσωρινά δεκτός. Το ζήτημα λύθηκε με τη διαδικασία αποκάλυψης στοιχείων κατόπιν διαπραγμάτευσης.

10. Τον Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο του 2019 η BAML υπέβαλε περαιτέρω γραπτές παρατηρήσεις στον σύμβουλο ακροάσεων, μετά την απόφαση στην υπόθεση *Icar* της 10ης Ιουλίου 2019 ⁽⁹⁾, ζητώντας από τον σύμβουλο ακροάσεων να καλέσει τη ΓΔ Ανταγωνισμού να κοινοποιήσει στη BAML την προτεινόμενη μεθοδολογία επιβολής κυρώσεων και να της δώσει τη δυνατότητα να γνωστοποιήσει τις απόψεις της σχετικά με την εν λόγω μεθοδολογία πριν από την έκδοση οποιασδήποτε οριστικής απόφασης στην προκειμένη υπόθεση ⁽⁶⁾.
11. Τον Νοέμβριο του 2019 ο σύμβουλος ακροάσεων απάντησε στη BAML, αναφέροντας ότι το αίτημά της για γνωστοποίηση περαιτέρω πληροφοριών σχετικά με την προτεινόμενη μεθοδολογία υπολογισμού του προστίμου ελήφθη υπόψη. Ωστόσο, ο σύμβουλος ακροάσεων ανέφερε ότι η απόφαση 2011/695/ΕΕ, η οποία καθορίζει κατά τρόπο εξαντλητικό τις αρμοδιότητες του συμβούλου ακροάσεων, δεν του παρέχει την αρμοδιότητα να λάβει απόφαση με την οποία διατάσσεται η αποκάλυψη περαιτέρω λεπτομερειών της προτεινόμενης μεθοδολογίας.
12. Τον Νοέμβριο του 2020 η εκτελεστική αντιπρόεδρος Vestager, επίτροπος αρμόδια για τον ανταγωνισμό, απέστειλε επιστολή σε όλα τα μέρη με την οποία παρείχε περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τη μεθοδολογία υπολογισμού των προστίμων, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στον εξατομικευμένο υπολογισμό και το αποτέλεσμα της προβλεπόμενης προσεγγιστικής τιμής της αξίας των πωλήσεων ⁽⁷⁾ για κάθε μέρος (στο εξής: επιστολή σχετικά με για τα πρόστιμα).
13. Η DB απάντησε τον Δεκέμβριο του 2020, ενώ τα τρία αμφισβητούντα μέρη έδωσαν τις απαντήσεις τους τον Ιανουάριο του 2021. Τα αμφισβητούντα μέρη υποστήριξαν, μεταξύ άλλων, ότι τα δικαιώματα άμυνάς τους υπονομεύθηκαν, καθώς οι πληροφορίες που κοινοποιήθηκαν μέσω της επιστολής σχετικά με τα πρόστιμα θα έπρεπε να είχαν συμπεριληφθεί στην ΚΑ και ζητήσαν να εκφράσουν προφορικά τις απόψεις τους επ' αυτής στο πλαίσιο ακρόασης (BAML) ή με μια εναλλακτική μορφή (Credit Suisse, Crédit Agricole ⁽⁸⁾).
14. Όπως υποστηρίζεται στο σχέδιο απόφασης, η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου στην υπόθεση *Camphine* ⁽⁹⁾ υποστηρίζει την άποψη ότι, στο στάδιο της ΚΑ, η Επιτροπή δεν ήταν υποχρεωμένη να λάβει οριστική απόφαση σχετικά με την τελική μέθοδο προσδιορισμού του ύψους των προστίμων που σκόπευε να εφαρμόσει και ότι περαιτέρω διευκρινίσεις σχετικά με τη μέθοδο επιβολής προστίμων θα μπορούσαν πράγματι να δοθούν με επιστολή και όχι με τη μορφή συμπληρωματικής κοινοποίησης αιτιάσεων.
15. Δεδομένου ότι δεν υπάρχει θεμελιώδες δικαίωμα προφορικής ακρόασης, εφόσον οι απόψεις μπορούν να γνωστοποιηθούν ουσιαστικά γραπτώς ⁽¹⁰⁾ και δεδομένου ότι το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 773/2004 προβλέπει μόνο το δικαίωμα ακρόασης μετά την κοινοποίηση αιτιάσεων, συνάγεται ότι δεν απαιτείται από τον νόμο δεύτερη ακρόαση.
16. Σε σύγκριση με την ΚΑ, το σχέδιο απόφασης i) προβλέπει μικρότερη διάρκεια της παράβασης για δύο από τα μέρη και ii) δεν προβλέπει πλέον για τον υπολογισμό του προστίμου επιβαρυντικό παράγοντα σχετικά με εικαζόμενη παρακώλυση της έρευνας για ένα από τα μέρη.

⁽⁹⁾ Απόφαση της 10ης Ιουλίου 2019, Επιτροπή κατά *Icar* κ.λπ., C-39/18 P, EU:C:2019:584. Στη σκέψη 34 της εν λόγω απόφασης, το Δικαστήριο έκρινε ότι, όταν η Επιτροπή αποκλίνει από τις οικείες κατευθυντήριες γραμμές για τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 23 παράγραφος 2 σημείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 (ΕΕ C 210 της 1.9.2006, σ. 2) (στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων) και «εφαρμόζει άλλη μεθοδολογία η οποία είναι προσαρμοσμένη στις ιδιαιτερότητες της κατάστασης των επιχειρήσεων που έχουν διευκολύνει τη σύμπτωση, επιβάλλεται, υπό το πρίσμα των δικαιωμάτων άμυνας, να γνωστοποιείται η μεθοδολογία αυτή στους ενδιαφερομένους, ώστε αυτοί να είναι σε θέση να εκθέσουν τις απόψεις τους σχετικά με τα στοιχεία επί των οποίων η Επιτροπή προτίθεται να στηρίξει την απόφασή της».

⁽⁶⁾ Παρόμοιες παρατηρήσεις είχαν υποβληθεί από την Credit Suisse στη ΓΔ Ανταγωνισμού τον Οκτώβριο του 2019.

⁽⁷⁾ Στην ΚΑ αναφερόταν ότι, παρόλο που η Επιτροπή «προτίθεται να εφαρμόσει τη μεθοδολογία που ορίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές για τα πρόστιμα», δεδομένου ότι τα ομόλογα SSA δεν παράγουν πωλήσεις υπό τη συνήθη έννοια, η Επιτροπή θα χρησιμοποιήσει ειδική προσεγγιστική τιμή για την αξία των πωλήσεων με βάση τα ανηγμένα σε ετήσια βάση ονομαστικά ποσά συναλλαγών ομολόγων SSA, προεξοφλημένων με συγκεκριμένο συντελεστή προσαρμογής, ως αφετηρία για τον προσδιορισμό των προστίμων.

⁽⁸⁾ Τον Μάρτιο του 2021 η Crédit Agricole απέστειλε νέα επιστολή στη ΓΔ Ανταγωνισμού (με αντίγραφο στον σύμβουλο ακροάσεων), επαναλαμβάνοντας το αίτημά της «να διευκρινίσει η Επιτροπή το καθεστώς της επιστολής της Επιτροπής για τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων και ζήτησε να γίνουν σεβαστά όλα τα δικαιώματα υπεράσπισης μέσω της παροχής στα μέρη της δυνατότητας να υποβάλουν προφορικές παρατηρήσεις». Η ΓΔ Ανταγωνισμού απάντησε στην Crédit Agricole παρέχοντας εξηγήσεις παρόμοιες με το περιεχόμενο των παραγράφων 14 και 15 της παρούσας έκθεσης του συμβούλου ακροάσεων.

⁽⁹⁾ Απόφαση της 7ης Νοεμβρίου 2019, *Camphine* και *Camphine Recycling* κατά Επιτροπής, T-240/17, EU:T:2019: 778, σκέψεις 355-360.

⁽¹⁰⁾ Βλ. αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της 23ης Νοεμβρίου 2006 στην υπόθεση *Jussila* κατά Φινλανδίας (προσφυγή αριθ. 73053/01), σκέψεις 40 έως 49· της 19ης Απριλίου 2007 στην υπόθεση *Vilho Eskelinen* και *Ors* κατά Φινλανδίας (προσφυγή αριθ. 63235/00), σκέψεις 72 έως 75· και της 23ης Οκτωβρίου 2018 στην υπόθεση *Produkcija Plus storitveno podjetje d.o.o.* κατά Σλοβενίας (προσφυγή αριθ. 47072/15), σκέψη 54· και απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της 13ης Μαρτίου 2012 στην υπόθεση *Bouygues Telecom* κατά Γαλλίας (προσφυγή αριθ. 2324/08), σκέψεις 69 έως 71· καθώς και τις διατάξεις στην υπόθεση *Troszczynski* κατά Κοινοβουλίου, C-462/18 P, EU:C:2019:239, σκέψεις 52 έως 55, στην υπόθεση *Gollnisch* κατά Κοινοβουλίου, C-330/18 P, EU:C:2019:240, σκέψεις 60 και 61, καθώς και την απόφαση στην υπόθεση *Syrian Lebanese Commercial Bank* κατά Συμβουλίου, T-174/12 και T- 80/13, EU:T:2014:52, σκέψη 147· και τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Wahl στην υπόθεση *SKW Stahl-Metallurgie* κατά Επιτροπής, C-154/14 P, EU:C:2015:543, σημεία 49 και 58· την απόφαση στην υπόθεση *Lucchini* κατά Επιτροπής, T-185/18, EU:T:2019:298, σκέψη 49· και την απόφαση στην υπόθεση *HeidelbergCement* και *Schwenk Zement* κατά Επιτροπής, T-380/17, EU:T:2020:471, σκέψη 634.

17. Σύμφωνα με το άρθρο 16 της απόφασης 2011/695/ΕΕ, ο σύμβουλος ακροάσεων εξέτασε κατά πόσο το σχέδιο απόφασης πραγματοποιείται μόνο τις αιτιάσεις σχετικά με τις οποίες θετικό συμπέρασμα.
18. Με βάση τα ανωτέρω, ο σύμβουλος ακροάσεων θεωρεί ότι δόθηκε δυνατότητα αποτελεσματικής άσκησης των διαδικαστικών δικαιωμάτων των μερών της διαδικασίας στην παρούσα υπόθεση.

Βρυξέλλες, 27 Απριλίου 2021.

Wouter WILS

Περίληψη απόφασης της Επιτροπής**της 28ης Απριλίου 2021****σχετικά με διαδικασία βάσει του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της συμφωνίας ΕΟΧ****(Υπόθεση ΑΤ.40346 — Ομόλογα SSA)***[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2021) 2871]***(Το κείμενο στην αγγλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)****(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)**

(2021/C 418/11)

Στις 28 Απριλίου 2021, η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση σχετικά με διαδικασία βάσει του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Συνθήκη) και του άρθρου 53 της συμφωνίας για τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (στο εξής: συμφωνία ΕΟΧ). Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003⁽¹⁾ του Συμβουλίου, η Επιτροπή δημοσιεύει τα ονόματα των μερών και τα ουσιώδη στοιχεία της απόφασης, περιλαμβανομένων των κυρώσεων που επιβάλλονται, λαμβάνοντας υπόψη το έννομο συμφέρον των επιχειρήσεων για την προστασία του επαγγελματικού απορρήτου. Μη εμπιστευτική εκδοχή της απόφασης διατίθεται στο δικτυακό τόπο της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού, στην ακόλουθη διεύθυνση:

<http://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/>

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- (1) Οι αποδέκτες της απόφασης συμμετείχαν σε ενιαία και διαρκή παράβαση του άρθρου 101 της Συνθήκης και του άρθρου 53 της συμφωνίας ΕΟΧ. Αντικείμενο της παράβασης ήταν ο περιορισμός και/ή η στρέβλωση του ανταγωνισμού στον τομέα των υπερκρατικών, των κρατικών και των υπηρεσιακών ομολόγων που εκδίδονται σε δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών (στο εξής: ομόλογα SSA USD).
- (2) Τα ομόλογα SSA αποτελούν μια γενική κατηγορία διαφορετικών ομολόγων των οποίων η διαπραγμάτευση δεν γίνεται σε κεντρικό χρηματιστήριο αλλά πραγματοποιείται εξωχρηματιστηριακά, και περιλαμβάνουν:
  - υπερκρατικά ομόλογα: εκδίδονται από υπερεθνικά ιδρύματα των οποίων η εντολή εκτείνεται πέραν των εθνικών συνόρων, όπως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (στο εξής: ΕΤΕπ) ή η Διαμερικανική Τράπεζα Ανάπτυξης (στο εξής: IADB).
  - κρατικά ομόλογα σε συνάλλαγμα: εκδίδονται από κεντρικές κυβερνήσεις βάσει νομοθεσίας διαφορετικής από την εθνική τους νομοθεσία και/ή σε νομίματα διαφορετικά από το εγχώριο νόμισμα της εν λόγω κυβέρνησης.
  - υπηρεσιακά (υποκρατικά) ομόλογα: εκδίδονται από την κυβέρνηση ή φορείς συναφείς με την κυβέρνηση σε επίπεδο κατώτερο της εθνικής κεντρικής κυβέρνησης, όπως από επαρχιακές, περιφερειακές ή δημοτικές διοικήσεις (για παράδειγμα, τα ομόσπονδα κρατίδια της Γερμανίας ή οι επαρχίες του Καναδά) ή από ιδρύματα όπως κρατικές τράπεζες, φορείς ανάπτυξης υποδομών, χρηματοδότες εξαγωγών ή μηχανισμούς κοινωνικής ασφάλισης, τα οποία υπόκεινται γενικά στη σιωπηρή ή ρητή εγγύηση του κράτους.

Οι ενέργειες που αναφέρονται στην παρούσα απόφαση αφορούν και τα τρία είδη ομολόγων.

- (3) Τα ομόλογα SSA συνήθως εκδίδονται στην πρωτογενή αγορά μέσω κοινοπρακτικής αναδοχής εκδόσεων τίτλων. Ωστόσο, οι ενέργειες που περιγράφονται στην παρούσα απόφαση δεν σχετίζονται με την πρωτογενή αγορά, αλλά με την επακόλουθη διαπραγμάτευση των ομολόγων SSA USD στη δευτερογενή αγορά.
- (4) Η απόφαση απευθύνεται στις ακόλουθες οντότητες (στο εξής: αποδέκτες):
  - Bank of America Corporation και Merrill Lynch International (από κοινού αναφερόμενες στο εξής: BAML).

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002 για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της συνθήκης (ΕΕ L 1 της 4.1.2003, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 411/2004 του Συμβουλίου (ΕΕ L 68 της 6.3.2004, σ. 1).

- Crédit Agricole SA, Crédit Agricole Corporate and Investment Bank (από κοινού αναφερόμενες στο εξής: Crédit Agricole)·
- Credit Suisse Group AG και Credit Suisse Securities (Europe) Limited (από κοινού αναφερόμενες στο εξής: Credit Suisse)· και
- Deutsche Bank AG, DB Group Services (UK) Limited και Deutsche Securities Inc. (από κοινού αναφερόμενες στο εξής: Deutsche Bank).

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

2.1. Διαδικασία

- (5) Η υπόθεση κινήθηκε βάσει της αίτησης για απαλλαγή από την επιβολή προστίμων που υπέβαλε η Deutsche Bank στις 4 Αυγούστου 2015. Κανένα άλλο μέρος δεν υπέβαλε αίτηση επιείκειας. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (στο εξής: Επιτροπή) απέστειλε αιτήσεις παροχής πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 στις 4 Δεκεμβρίου 2015 και στις 6 Σεπτεμβρίου 2016 στη BAML, στην Crédit Agricole, στην Credit Suisse και σε άλλες επιχειρήσεις και, από τις 21 έως τις 24 Νοεμβρίου 2016, διενήργησε προαναγγελλθείσες επιθεωρήσεις στις εγκαταστάσεις της BAML και της Crédit Agricole.
- (6) Με την απόφαση της 20ής Δεκεμβρίου 2018, η Επιτροπή κίνησε διαδικασία δυνάμει του άρθρου 11 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 κατά της BAML, της Crédit Agricole, της Credit Suisse και της Deutsche Bank και στις 21 Δεκεμβρίου 2018 η Επιτροπή εξέδωσε κοινοποίηση αιτιάσεων προς τις τέσσερις τράπεζες. Στη συνέχεια, δόθηκε στα μέρη πρόσβαση στον φάκελο της υπόθεσης της Επιτροπής.
- (7) Όλοι οι αποδέκτες της κοινοποίησης αιτιάσεων γνωστοποίησαν γραπτώς στην Επιτροπή τις απόψεις τους σχετικά με τις αιτιάσεις που διατυπώθηκαν εναντίον τους. Παρουσίασαν επίσης τις απόψεις τους κατά τη διάρκεια ακρόασης που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες στις 10 και 11 Ιουλίου 2019.
- (8) Στις 6 Νοεμβρίου 2020, η Επιτροπή απέστειλε επιστολή σε όλα τα μέρη με την οποία παρείχε περαιτέρω λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τη μεθοδολογία επιβολής προστίμων, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στον υπολογισμό της προσεγγιστικής τιμής της αξίας των πωλήσεων. Ένα από τα μέρη απάντησε στην επιστολή στις 4 Δεκεμβρίου 2020 και τα υπόλοιπα τρία μέρη υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους στις 8 Ιανουαρίου 2021.
- (9) Ζητήθηκε η γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής για τις συμπράξεις και τις δεσπόζουσες θέσεις, η οποία γνωμοδότησε θετικά στις 26 Απριλίου 2021. Ο σύμβουλος ακρόασεων εξέδωσε την τελική του έκθεση στις 27 Απριλίου 2021 και η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση στις 28 Απριλίου 2021.

2.2. Περιγραφή των ενεργειών

- (10) Οι ενέργειες αφορούσαν συναλλαγές ομολόγων SSA USD στη δευτερογενή αγορά. Επηρέασαν άμεσα το αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων μεταξύ των σχετικών διαπραγματευτών και συγκεκριμένων αντισυμβαλλομένων, καθώς και τους όρους διαπραγμάτευσης στην αγορά των ομολόγων SSA USD γενικά, στον βαθμό που οι στρατηγικές των διαπραγματευτών δεν απευθύνονταν σε συγκεκριμένους πελάτες αλλά στην αγορά συνολικά.
- (11) Η BAML, η Crédit Agricole, η Credit Suisse και η Deutsche Bank, μέσω των ενεργειών ορισμένων υπαλλήλων τους, αντάλλαξαν ευαίσθητες εμπορικές πληροφορίες που τους επέτρεψαν να συντονίσουν τη συμπεριφορά τους, αποκτώντας έτσι πλεονέκτημα έναντι των πελατών και των ανταγωνιζόμενων διαπραγματευτών κατά τη διαπραγμάτευση ομολόγων SSA USD στη δευτερογενή αγορά, με γενικό στόχο να αυξήσουν τα έσοδά τους από τις συναλλαγές.
- (12) Για σκοπούς ανάλυσης, οι ενέργειες της σύμπραξης θεωρείται ότι εμπίπτουν στις ακόλουθες κατηγορίες:
  - (1) συντονισμός των τιμών που προσφέρονταν σε συγκεκριμένους αντισυμβαλλόμενους: τα μέρη συμφώνησαν σχετικά με τις τιμές αγοράς και/ή πώλησης που θα προσέφεραν σε συγκεκριμένους πελάτες στις περιπτώσεις που βρίσκονταν (ή δυνητικά θα βρίσκονταν) σε άμεσο ανταγωνισμό μεταξύ τους για τις συναλλαγές·
  - (2) συντονισμός των τιμών που παρουσιάζονταν στην αγορά γενικά: τα μέρη συμφώνησαν τις τιμές που θα παρουσίαζαν για συγκεκριμένα ομόλογα στην αγορά (συμπεριλαμβανομένων πελατών, διαμεσολαβητών και ανταγωνιζόμενων διαπραγματευτών) γενικά σε μια δεδομένη χρονική στιγμή, είτε στα ηλεκτρονικά συστήματα των διαμεσολαβητών είτε ως απάντηση σε εισερχόμενα αιτήματα πελατών·

- (3) ανταλλαγή εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών που αφορούσαν το παρόν ή το μέλλον σχετικά με τις οικείες δραστηριότητες διαπραγμάτευσης και τις ροές συναλλαγών στη δευτερογενή αγορά: τα μέρη συζητούσαν ελεύθερα τις πληροφορίες που αποκτούσαν από εσωτερικές πηγές κάθε τράπεζας σε σχέση με τις στρατηγικές και τις δραστηριότητες συγκεκριμένων πελατών σε πραγματικό χρόνο, τις επικείμενες ροές και κοινοπρακτικές αναδοχές εκδόσεων τίτλων κατά τρόπο που υπερέβαινε τα αναγκαία για τη νόμιμη διαπραγμάτευση συγκεκριμένων συναλλαγών ομολόγων SSA USD·
- (4) ανταλλαγή, επιβεβαίωση και εναρμόνιση στρατηγικών διαπραγμάτευσης και τιμολόγησης: τα μέρη γνωστοποιούσαν τις πρόσφατες τιμές τους ή τις τρέχουσες στρατηγικές τιμολόγησης για συγκεκριμένα ομόλογα και ληκτότητες, όσον αφορά τα περιθώρια ή τις τιμές καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας διαπραγμάτευσης, γεγονός που τους επέτρεπε να προσαρμόζουν και να εναρμονίζουν τις στρατηγικές τους και να προστατεύουν το ένα το άλλο· και
- (5) συντονισμός της δραστηριότητας διαπραγμάτευσης: τα μέρη συμφώνησαν να απέχουν από την προσφορά τιμών αγοράς ή πώλησης, ή να αποσύρουν (να ακυρώσουν) μια προσφορά τιμής αγοράς ή πώλησης από την αγορά (συνήθως από ένα ηλεκτρονικό σύστημα διαμεσολαβητή), στις περιπτώσεις που ενδέχεται να ανταγωνίζονται το ένα το άλλο ή να παρεμβαίνουν με άλλον τρόπο το ένα στο άλλο, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα λόγω της ανακοινωθείσας θέσης ή δραστηριότητας διαπραγμάτευσης άλλου διαπραγματευτή. Συμφώνησαν επίσης να κατανέμουν τις συναλλαγές μεταξύ τους και να συγχωνεύουν ή να μειώνουν τις αντίστοιχες θέσεις τους για να ικανοποιήσουν τις απαιτήσεις ενός συγκεκριμένου πελάτη (όπως αυτές γνωστοποιούνται μεταξύ τους).
- (13) Οι διάφορες κατηγορίες ενεργειών που περιγράφηκαν για σκοπούς ανάλυσης ήταν αλληλένδετες και συχνά αλληλεπικαλυπτόμενες. Για παράδειγμα, ο συντονισμός των τιμών ή της δραστηριότητας διαπραγμάτευσης θα συνοδευόταν αναπόφευκτα από την ανταλλαγή συγκεκριμένων πληροφοριών σχετικά με τις αντίστοιχες προθέσεις τιμολόγησης ή διαπραγμάτευσης. Τουλάχιστον ένας διαπραγματευτής από κάθε μέρος συμμετείχε σε ορισμένες ή σε όλες αυτές τις κατηγορίες καθ' όλη τη διάρκεια της σύμπραξης, η οποία διήρκεσε τουλάχιστον από τις 19 Ιανουαρίου 2010 έως τις 24 Μαρτίου 2015.
- (14) Οι συμπαιγνιακές δραστηριότητες πραγματοποιήθηκαν μέσω πολυμερών συνεχών διαδικτυακών συζητήσεων (chatrooms), οι οποίες συμπληρώνονταν (και στη συνέχεια αντικαταστάθηκαν, μετά από περιορισμούς που επιβλήθηκαν στη χρήση των πολυμερών διαδικτυακών συνομιλιών από τα μέρη) από συχνές διμερείς επαφές.

2.3. Μεμονωμένη συμμετοχή στις ενέργειες

- (15) Κατά τη συνολική διάρκεια της παράβασης, κάθε μέρος συμμετείχε στην παράβαση κατά τις ακόλουθες περιόδους:
- η BAML συμμετείχε αρχικά από τις 19 Ιανουαρίου 2010 έως τις 23 Οκτωβρίου 2012 και, στη συνέχεια, από τις 22 Ιουλίου 2014 έως τις 27 Ιανουαρίου 2015·
- η Crédit Agricole συμμετείχε από τις 10 Ιανουαρίου 2013 έως τις 24 Μαρτίου 2015·
- η Credit Suisse συμμετείχε από τις 21 Ιουνίου 2010 έως τις 24 Μαρτίου 2015·
- η Deutsche Bank συμμετείχε από τις 19 Ιανουαρίου 2010 έως τις 28 Μαρτίου 2014.
- (16) Η απόφαση στοιχειοθετεί ότι η BAML, η Crédit Agricole, η Credit Suisse και η Deutsche Bank συμμετείχαν σε ενιαία και διαρκή παράβαση του άρθρου 101 της Συνθήκης και του άρθρου 53 της συμφωνίας EOX. Από τα πραγματικά περιστατικά του φακέλου, όπως το υπό εξέταση προϊόν, τον μηχανισμό που χρησιμοποιήθηκε για τις ενέργειες, τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις, το μοτίβο των επαφών, την πρόθεση συμβολής σε ένα συνολικό σχέδιο με σκοπό την αύξηση των εσόδων τους, τη γνώση των διαπραγματευτών σχετικά με τη μεταξύ τους επικοινωνία και τον διαρκή χαρακτήρα της παράβασης, προκύπτει ότι οι συμπαιγνιακές επαφές μεταξύ των μερών ήταν αλληλένδετες και συμπληρωματικού χαρακτήρα και συνέβαλαν στην επίτευξη ενιαίου στόχου.

2.4. Γεωγραφική έκταση

- (17) Η γεωγραφική έκταση της παράβασης κάλυπτε τουλάχιστον το σύνολο του εδάφους του EOX.

2.5. Διορθωτικά μέτρα

- (18) Στην απόφαση εφαρμόζονται οι κατευθυντήριες γραμμές του 2006 για τον υπολογισμό των προστίμων^(*). Η απόφαση επιβάλλει πρόστιμα στις οντότητες BAML, Crédit Agricole και Credit Suisse που αναφέρονται στο ανωτέρω σημείο 4).

(*) Κατευθυντήριες γραμμές για τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 23 παράγραφος 2 σημείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 (ΕΕ C 210 της 1.9.2006, σ. 2).

2.5.1. Βασικό ποσό του προστίμου

- (19) Το βασικό ποσό του προστίμου που θα επιβληθεί στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις καθορίζεται σε συνάρτηση με την αξία των πωλήσεων, τη διάρκεια και τη γεωγραφική έκταση της σύμπραξης, καθώς και το γεγονός ότι η παράβαση, καθώς περιλαμβάνει συντονισμό των τιμών, είναι από την ίδια τη φύση της μεταξύ των πλέον επιζήμιων περιορισμών του ανταγωνισμού.
- (20) Χρηματοπιστωτικά προϊόντα όπως τα ομόλογα SSA USD δεν παράγουν πωλήσεις με τη συνήθη έννοια, καθώς αγοράζονται και πωλούνται από τους διαπραγματευτές και τα έσοδα προκύπτουν από τη διαφορά μεταξύ της τιμής αγοράς και της τιμής πώλησης κάθε ομολόγου που αγοράζεται και στη συνέχεια πωλείται από τους διαπραγματευτές. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο, στην προκειμένη περίπτωση, να υπολογιστεί μια προσεγγιστική τιμή για την αξία των πωλήσεων, ως αφετηρία για τον προσδιορισμό του βασικού ποσού των προστίμων.
- (21) Αποτελεί πάγια πρακτική της Επιτροπής σε υποθέσεις συμπράξεων στον χρηματοπιστωτικό τομέα να μην καθορίζει την προσεγγιστική τιμή της αξίας των πωλήσεων σε συνάρτηση με τα «καθαρά έσοδα από συναλλαγές» ή τα «καθαρά κέρδη από χρηματοοικονομικές πράξεις». Οι μέθοδοι αυτές αντικατοπτρίζουν τα κέρδη συναλλαγών τα οποία έχουν συμφωτιστεί με τις ζημιές συναλλαγών (που μπορεί να διαφέρουν σημαντικά μεταξύ επιχειρήσεων και δεν είναι κατ' ανάγκη ανάλογα με τον όγκο και την αξία των συναλλαγών) και είναι συγκρίσιμες με μια μέτρηση των κερδών από δραστηριότητες διαπραγμάτευσης αντί να αποτελούν κατάλληλη προσεγγιστική τιμή για την αξία των πωλήσεων σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων. Αντ' αυτού, είναι σκόπιμο να χρησιμοποιηθεί ο ονομαστικός όγκος και η ονομαστική αξία των ομολόγων SSA USD που διαπραγματεύθηκαν τα μέρη κατά τη διάρκεια της περιόδου της επιμέρους συμμετοχής τους στη σύμπραξη ως αφετηρία για τη συγκεκριμένη προσεγγιστική τιμή της αξίας των πωλήσεων στην παρούσα υπόθεση.
- (22) Η Επιτροπή θα χρησιμοποιεί κατά κανόνα τις πωλήσεις της επιχείρησης κατά τη διάρκεια του τελευταίου πλήρους οικονομικού έτους της συμμετοχής της. Ωστόσο, λόγω του μεταβαλλόμενου μεγέθους της αγοράς ομολόγων SSA USD, της υψηλής μεταβλητότητας κατά την περίοδο της παράβασης και των διαφορετικών χρονικών περιόδων κατά τις οποίες συμμετείχαν οι διάφοροι αποδέκτες, η Επιτροπή θεωρεί σκοπιμότερο να βασίσει την ανηγμένη σε ετήσια βάση προσεγγιστική τιμή των πωλήσεων στην αξία των πωλήσεων που όντως πραγματοποιήσαν οι επιχειρήσεις κατά τους μήνες που αντιστοιχούν στην αντίστοιχη συμμετοχή τους στην παράβαση.
- (23) Αυτά τα ανηγμένα σε ετήσια βάση ονομαστικά ποσά συναλλαγών αντικατοπτρίζουν την οικονομική σημασία της παράβασης και τη σχετική βαρύτητα κάθε επιχείρησης στην παράβαση, ανεξάρτητα από την περίοδο επιμέρους συμμετοχής, αλλά μπορεί να οδηγήσουν σε δυσανάλογα πρόστιμα εάν δεν ληφθούν υπόψη οι ιδιαιτερότητες του χρηματοπιστωτικού κλάδου και του κλάδου των ομολόγων SSA USD ειδικότερα. Δεδομένου ότι τα έσοδα από τις συναλλαγές ομολόγων SSA USD στη δευτερογενή αγορά αντικατοπτρίζονται στη διαφορά μεταξύ της τιμής αγοράς και της τιμής πώλησης κάθε ομολόγου, γνωστή ως «διαφορά τιμών αγοράς-πώλησης», η Επιτροπή προεξοφλεί επομένως τα προαναφερθέντα ανηγμένα σε ετήσια βάση ονομαστικά ποσά συναλλαγών ομολόγων SSA USD στη δευτερογενή αγορά με συντελεστή που βασίζεται στις ισχύουσες διαφορές τιμών αγοράς-πώλησης.
- (24) Η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι σκόπιμο να καθοριστεί το ποσοστό της αξίας των πωλήσεων που θα ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό του βασικού ποσού του προστίμου στο 16 % και το ποσοστό που θα χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό του πρόσθετου ποσού είναι το 16 % της προσεγγιστικής τιμής της αξίας των πωλήσεων.

2.5.2. Προσαρμογή του βασικού ποσού: επιβαρυντικές/ελαφρυντικές περιστάσεις

- (25) Δεν συντρέχει καμία επιβαρυντική ή ελαφρυντική περίπτωση.

2.5.3. Ειδικό ποσό για αποτρεπτικούς λόγους

- (26) Κατά τον καθορισμό του ύψους των προστίμων, η Επιτροπή δίνει ιδιαίτερη προσοχή στην ανάγκη να διασφαλιστεί ότι τα πρόστιμα έχουν επαρκώς αποτρεπτικό αποτέλεσμα και έχει τη διακριτική ευχέρεια να εφαρμόσει αποτρεπτικό πολλαπλασιαστή, υπό την προϋπόθεση ότι δεν εισάγει διακρίσεις μεταξύ των μερών της υπόθεσης. Ειδικότερα, η Επιτροπή μπορεί να αυξήσει τα πρόστιμα που θα επιβληθούν σε επιχειρήσεις που διαθέτουν ιδιαίτερα σημαντικό κύκλο εργασιών πέραν των πωλήσεων των αγαθών ή των υπηρεσιών που αφορά η παράβαση. Σε αυτή τη βάση και λαμβάνοντας υπόψη τον οικείο κύκλο εργασιών κατά το τελευταίο οικονομικό έτος πριν από την απόφαση, η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να εφαρμόσει πολλαπλασιαστή 1,3 στα πρόστιμα που θα επιβληθούν στη BAML και πολλαπλασιαστή 1,2 στα πρόστιμα που θα επιβληθούν στην Crédit Agricole.

2.5.4. Εφαρμογή του ορίου του 10 % του κύκλου εργασιών

- (27) Δυνάμει του άρθρου 23 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003, το πρόστιμο που επιβάλλεται σε κάθε επιχείρηση για κάθε παράβαση δεν πρέπει να υπερβαίνει το 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποιήθηκε κατά το οικονομικό έτος που προηγείται της ημερομηνίας απόφασης της Επιτροπής.
- (28) Στην παρούσα υπόθεση, κανένα πρόστιμο δεν υπερβαίνει το 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών της επιχείρησης για το οικονομικό έτος που προηγείται της ημερομηνίας της παρούσας απόφασης.

2.5.5. Εφαρμογή της ανακοίνωσης περί επεικούς μεταχείρισης

- (29) Η Επιτροπή θεωρεί ότι η Deutsche Bank δικαιούται απαλλαγή από τυχόν πρόστιμα που θα της επιβάλλονταν διαφορετικά λόγω της συμμετοχής της στην παράβαση που αποτελεί αντικείμενο της παρούσας απόφασης.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- (30) Τα πρόστιμα που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 23 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 είναι τα ακόλουθα:
- (a) Deutsche Bank AG, DB Group Services (UK) Limited και Deutsche Securities Inc., από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνες: 0 EUR·
  - (b) Bank of America Corporation και Merrill Lynch International, από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνες: 12 642 000 EUR·
  - (c) Crédit Agricole SA και Crédit Agricole Corporate and Investment Bank από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνες: 3 993 000 EUR·
  - (d) Credit Suisse Group AG και Credit Suisse Securities (Europe) Limited από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνες: 11 859 000 EUR.
-

Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής ή των πρωτοκόλλων για τους κανόνες καταγωγής που προβλέπουν διαγώνια σώρευση μεταξύ των συμβαλλομένων μερών της παρούσας σύμβασης

(2021/C 418/12)

Για τους σκοπούς της εφαρμογής της διαγώνιας σώρευσης καταγωγής μεταξύ των συμβαλλομένων μερών ⁽¹⁾ στην περιφερειακή σύμβαση για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής ⁽²⁾ (εφεξής «η σύμβαση»), τα ενδιαφερόμενα μέρη κοινοποιούν αμοιβαία, μέσω της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τους κανόνες καταγωγής που ισχύουν με τα άλλα μέρη.

Υπενθυμίζεται ότι η διαγώνια σώρευση μπορεί να εφαρμοστεί μόνον εάν τα μέρη τελικής παραγωγής και τελικού προορισμού έχουν συνάψει συμφωνίες ελευθέρων συναλλαγών, που περιέχουν πανομοιότυπους κανόνες καταγωγής, με όλα τα μέρη που συμμετέχουν στην απόκτηση του χαρακτήρα καταγωγής, δηλαδή με όλα τα μέρη από τα οποία κατάγονται οι χρησιμοποιούμενες ύλες. Ύλες που κατάγονται από μέρος που δεν έχει συνάψει συμφωνία με τα μέρη τελικής παραγωγής και/ή τελικού προορισμού αντιμετωπίζονται ως μη καταγόμενες. Συγκεκριμένα παραδείγματα παρατίθενται στις Επεξηγηματικές Σημειώσεις σχετικά με τα πανευρωμεσογειακά πρωτόκολλα για τους κανόνες καταγωγής ⁽³⁾.

Με βάση τις κοινοποιήσεις που έγιναν από τα μέρη στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στους συνημμένους πίνακες ορίζονται τα εξής:

Πίνακας 1 – απλουστευμένη επισκόπηση των δυνατοτήτων σώρευσης την 1η Αυγούστου 2021.

Πίνακες 2 και 3 – η ημερομηνία από την οποία αρχίζει να εφαρμόζεται η διαγώνια σώρευση.

Στον πίνακα 1, με το γράμμα «X» σημειώνεται η ύπαρξη συμφωνίας ελευθέρων συναλλαγών μεταξύ 2 εταίρων, η οποία περιέχει κανόνες καταγωγής που επιτρέπουν τη σώρευση βάσει πανευρωμεσογειακών πρότυπων κανόνων καταγωγής. Για τη χρήση διαγώνιας σώρευσης με τρίτο εταίρο θα πρέπει να σημειώνεται ένα «X» στο σύνολο της τομής του πίνακα μεταξύ των 3 εταίρων. Ωστόσο, υπάρχουν ορισμένες εξαιρέσεις όσον αφορά τη διαγώνια σώρευση. Για τέτοιες περιπτώσεις, οι εξαιρέσεις που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη θα σημειώνονται είτε με τους αριθμούς «(1)» ή «(2)» είτε με αστερίσκο «(*)» δίπλα στο γράμμα «X».

Οι ημερομηνίες που περιλαμβάνονται στον πίνακα 2 αφορούν:

- την ημερομηνία εφαρμογής της διαγώνιας σώρευσης, με βάση το άρθρο 3 του προσαρτήματος I της σύμβασης, όπου η σχετική συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών παραπέμπει στη σύμβαση. Στην περίπτωση αυτή, της ημερομηνίας προηγείται η ένδειξη «(C)»
- την ημερομηνία εφαρμογής των πρωτοκόλλων για τους κανόνες καταγωγής, που προβλέπουν διαγώνια σώρευση, τα οποία επισυνάπτονται στη σχετική συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών, στις λοιπές περιπτώσεις.

Οι ημερομηνίες που περιλαμβάνονται στον πίνακα 3 αφορούν την ημερομηνία εφαρμογής των πρωτοκόλλων για τους κανόνες καταγωγής που προβλέπουν διαγώνια σώρευση τα οποία επισυνάπτονται στις συμφωνίες ελευθέρων συναλλαγών μεταξύ της ΕΕ, της Τουρκίας και των συμμετεχόντων στη διαδικασία σταθεροποίησης και σύνδεσης της ΕΕ. Κάθε φορά που γίνεται αναφορά στη σύμβαση σε συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών που έχει συναφθεί μεταξύ των μερών στον εν λόγω πίνακα, προστίθεται στον πίνακα 2 ημερομηνία της οποίας προηγείται η ένδειξη «(C)».

Υπενθυμίζεται επίσης ότι οι ύλες καταγωγής Τουρκίας που καλύπτονται από την τελωνειακή ένωση ΕΕ-Τουρκίας μπορούν να ενσωματωθούν ως καταγόμενες ύλες για τους σκοπούς της διαγώνιας σώρευσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών που συμμετέχουν στη διαδικασία σταθεροποίησης και σύνδεσης, με τις οποίες ισχύει πρωτόκολλο καταγωγής.

⁽¹⁾ Τα συμβαλλόμενα μέρη είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση, η Αλβανία, η Αλγερία, η Βοσνία-Ερζεγοβίνη, η Αίγυπτος, οι Νήσοι Φερόε, η Γεωργία, η Ισλανδία, το Ισραήλ, η Ιορδανία, το Κόσσοβο (σύμφωνα με το ψήφισμα 1244(1999) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών), ο Λίβανος, η Βόρεια Μακεδονία, η Δημοκρατία της Μολδαβίας, το Μαυροβούνιο, το Μαρόκο, η Νορβηγία, η Σερβία, η Ελβετία (συμπεριλαμβανομένου του Λιχτενστάιν), η Συρία, η Τυνησία, η Τουρκία, η Ουκρανία και η Δυτική Όχθη και η Λωρίδα της Γάζας.

⁽²⁾ ΕΕ L 54 της 26.2.2013, σ. 4.

⁽³⁾ ΕΕ C 83 της 17.4.2007, σ. 1.

Οι κωδικοί των συμβαλλομένων μερών που παρατίθενται στους πίνακες είναι οι ακόλουθοι:

— Ευρωπαϊκή Ένωση	EU
— Κράτη ΕΖΕΣ:	
— Ισλανδία	IS
— Ελβετία (συμπεριλαμβανομένου του Λιχτενστάιν) ⁽⁴⁾	CH (+ LI)
— Νορβηγία	NO
— Νήσοι Φερόε	FO
— Οι συμμετέχοντες στη Διαδικασία της Βαρκελώνης:	
— Αλγερία	DZ
— Αίγυπτος	EG
— Ισραήλ	IL
— Ιορδανία	JO
— Λίβανος	LB
— Μαρόκο	MA
— Δυτική Όχθη και Λωρίδα της Γάζας	PS
— Συρία	SY
— Τυνησία	TN
— Τουρκία	TR
— Οι συμμετέχοντες στη Διαδικασία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης της ΕΕ:	
— Αλβανία	AL
— Βοσνία-Ερζεγοβίνη	BA
— Βόρεια Μακεδονία	MK
— Μαυροβούνιο	ME
— Σερβία	RS
— Κόσοβο *	KO
— Η Δημοκρατία της Μολδαβίας	MD
— Γεωργία	GE
— Ουκρανία	UA

Η παρούσα ανακοίνωση αντικαθιστά την ανακοίνωση 2020/C 322/03 (ΕΕ C 322 της 30.9.2020, σ. 3).

⁽⁴⁾ Η Ελβετία και το Πριγκιπάτο του Λιχτενστάιν αποτελούν τελωνειακή ένωση.

* Η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με την επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδει με την απόφαση 1244 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και τη γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσόβου.

Πίνακας 1

Απλουστευμένη επισκόπηση των δυνατοτήτων διαγώνιας σόρευσης στην πανευρωμεσογειακή ζώνη την 1η Αυγούστου 2021

		Κράτη ΕΖΕΣ				Συμμετέχοντες στη Διαδικασία της Βαρκελώνης											Συμμετέχοντες στη Διαδικασία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης της ΕΕ									
	EU	CH (+LI)	IS	NO	FO	DZ	EG	IL	JO	LB	MA	PS	SY	TN	TR	AL	BA	KO	ME	MK	RS	MD	GE	UA		
EU		X	X	X	X	X	X	X	X		X	X		X	X ⁽¹⁾	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
CH (+LI)	X		X	X	X		X	X	X	X	X	X		X	X	X	X		X	X	X		X	X		
IS	X	X		X	X		X	X	X	X	X	X		X	X	X	X		X	X	X		X	X		
NO	X	X	X		X		X	X	X	X	X	X		X	X	X	X		X	X	X		X	X		
FO	X	X	X	X											X											
DZ	X																									
EG	X	X	X	X					X		X			X	X											
IL	X	X	X	X					X						X											
JO	X	X	X	X			X	X			X			X												
LB		X	X	X																						
MA	X	X	X	X			X		X					X	X											
PS	X	X	X	X											X											
SY															X											
TN	X	X	X	X			X		X		X				X											
TR	X ⁽¹⁾	X	X	X	X		X	X			X	X	X	X		X ^(*)	X ^(*)	^(*)	X ^(*)	X ^(*)	X ^(*)	X	X ⁽²⁾			
AL	X	X	X	X											X ^(*)		X	X	X	X	X	X				
BA	X	X	X	X											X ^(*)	X		X	X	X	X	X				
KO	X														^(*)	X	X		X	X	X	X				
ME	X	X	X	X											X ^(*)	X	X	X		X	X	X				
MK	X	X	X	X											X ^(*)	X	X	X	X		X	X				

RS	X	X	X	X											X (*)	X	X	X	X	X		X		
MD	X														X	X	X	X	X	X	X			
GE	X	X	X	X											X (2)									X
UA	X	X	X	X																		X		

(*) Είναι δυνατή η διαγώνια σόρευση μεταξύ της Τουρκίας, της Αλβανίας, της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, του Κοσόβου, της Βόρειας Μακεδονίας, του Μαυροβουνίου και της Σερβίας. Βλ., ωστόσο, τον πίνακα 3 για τη δυνατότητα διαγώνιας σόρευσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Τουρκίας, της Αλβανίας, της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, του Κοσόβου, της Βόρειας Μακεδονίας, του Μαυροβουνίου και της Σερβίας.

(1) Για τα εμπορεύματα τα οποία υπάγονται στην τελωνειακή ένωση ΕΕ-Τουρκίας, η ημερομηνία εφαρμογής είναι η 27η Ιουλίου 2006.

Για τα γεωργικά προϊόντα, η ημερομηνία εφαρμογής είναι η 1η Ιανουαρίου 2007 [δεν εφαρμόζεται σόρευση με τη Δημοκρατία της Μολδαβίας (MD) και τη Γεωργία (GE)].

Για τα προϊόντα άνθρακα και χάλυβα, η ημερομηνία εφαρμογής είναι η 1η Μαρτίου 2009 [δεν εφαρμόζεται σόρευση με τη Δημοκρατία της Μολδαβίας (MD) και τη Γεωργία (GE)].

(2) Για τα προϊόντα:

— που υπάγονται στα κεφάλαια 1 έως 24 του Εναρμονισμένου Συστήματος Περιγραφής και Κωδικοποίησης των Εμπορευμάτων· και

— που καλύπτονται από το παράρτημα 1 της ΣΕΣ μεταξύ της Δημοκρατίας της Τουρκίας και της Γεωργίας, η σόρευση καταγωγής μπορεί να εφαρμόζεται μόνο όταν πρόκειται για καταγωγή από τη Δημοκρατία της Τουρκίας και τη Γεωργία

ME	KO	BA	AL	TR	TN	SY
(C) 1.2.2015	(C) 1.4.2016	(C) 9.12.2016	(C) 1.5.2015	⌋	1.8.2006	
(C) 1.9.2012		(C) 1.1.2015	(C) 1.5.2015	1.9.2007 (C) 1.12.2019	1.6.2005	
(C) 1.10.2012		(C) 1.1.2015	(C) 1.5.2015	1.9.2007 (C) 1.12.2019	1.3.2006	
(C) 1.11.2012		(C) 1.1.2015	(C) 1.5.2015	1.9.2007 (C) 1.12.2019	1.8.2005	
				(C) 1.10.2017		
				1.3.2007	6.7.2006	
				1.3.2006		
					6.7.2006	
				1.1.2006	6.7.2006	
				(C) 26.03.2021		
				1.1.2007		
				1.7.2005		
(C) 1.06.2021	1.9.2019	(C) 1.08.2021	(C) 3.05.2021		1.7.2005	1.1.2007
(C) 1.4.2014	(C) 1.4.2014	(C) 1.2.2015		(C) 3.05.2021		
(C) 1.2.2015	(C) 1.4.2014		(C) 1.2.2015	(C) 1.08.2021		
(C) 1.4.2014		(C) 1.4.2014	(C) 1.4.2014	1.9.2019		
	(C) 1.4.2014	(C) 1.2.2015	(C) 1.4.2014	(C) 1.06.2021		
(C) 1.4.2014	(C) 1.4.2014	(C) 1.2.2015	(C) 1.4.2014	(C) 1.8.2018		
(C) 1.4.2014	(C) 1.4.2014	(C) 1.2.2015	(C) 1.4.2014	(C) 1.6.2019		
(C) 1.4.2014	(C) 1.4.2014	(C) 1.4.2014	(C) 1.4.2014	(C) 1.10.2017		
				(C) 29.04.2021		

Για τα προϊόντα άνθρακα και χάλυβα, η ημερομηνία εφαρμογής είναι η 1η Μαρτίου 2009.

Πίνακας 3

Ημερομηνία εφαρμογής των πρωτοκόλλων για τους κανόνες καταγωγής που προβλέπουν διαγώνια σφράγιση μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Αλβανίας, της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, του Κοσόβου, της Βόρειας Μακεδονίας, του Μαυροβουνίου, της Σερβίας και της Τουρκίας

	EU	AL	BA	KO	MK	ME	RS	TR
EU		1.1.2007	1.7.2008	1.4.2016	1.1.2007	1.1.2008	8.12.2009	(¹)
AL	1.1.2007		22.11.2007	1.4.2014	26.7.2007	26.7.2007	24.10.2007	1.8.2011
BA	1.7.2008	22.11.2007		1.4.2014	22.11.2007	22.11.2007	22.11.2007	14.12.2011
KO	1.4.2016	1.4.2014	1.4.2014		1.4.2014	1.4.2014	1.4.2014	1.9.2019
MK	1.1.2007	26.7.2007	22.11.2007	1.4.2014		26.7.2007	24.10.2007	1.7.2009
ME	1.1.2008	26.7.2007	22.11.2007	1.4.2014	26.7.2007		24.10.2007	1.3.2010
RS	8.12.2009	24.10.2007	22.11.2007	1.4.2014	24.10.2007	24.10.2007		1.9.2010
TR	(¹)	1.8.2011	14.12.2011	1.9.2019	1.7.2009	1.3.2010	1.9.2010	

(¹) Για τα εμπορεύματα τα οποία υπάγονται στην τελωνειακή ένωση ΕΕ-Τουρκίας, η ημερομηνία εφαρμογής είναι η 27η Ιουλίου 2006. Δεν εφαρμόζεται για τα γεωργικά προϊόντα και για τα προϊόντα άνθρακα και χάλυβα.

V

(Γνωστοποιήσεις)

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Προηγούμενη κοινοποίηση συγκέντρωσης

(Υπόθεση M.10460 — DMK/Uelzena/Niesky/Milchtrocknung Südhannover)

Υπόθεση υποψήφια για απλοποιημένη διαδικασία

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2021/C 418/13)

1. Στις 29 Σεπτεμβρίου 2021, η Επιτροπή έλαβε κοινοποίηση προτεινόμενης συγκέντρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου ⁽¹⁾.

Η κοινοποίηση αφορά τις ακόλουθες επιχειρήσεις:

- Molkerei Niesky GmbH («Niesky», Γερμανία), που ανήκει στην DMK Deutsches Milchkontor GmbH («DMK», Γερμανία),
- Uelzena eG («Uelzena», Γερμανία),
- Milchtrocknung Südhannover eG («MTS», Γερμανία), που επί του παρόντος ελέγχεται από την DMK.

Η DMK και η Uelzena αποκτούν, κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) και του άρθρου 3 παράγραφος 4 του κανονισμού συγκεντρώσεων, τον κοινό έλεγχο του συνόλου της MTS.

Η συγκέντρωση πραγματοποιείται με σύμβαση.

2. Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες των εν λόγω επιχειρήσεων είναι οι εξής:

- DMK και Niesky: παρασκευή και διανομή διαφοροποιημένου φάσματος γαλακτοκομικών προϊόντων, όπως τυριών, προϊόντων με βάση τον ορό γάλακτος, παιδικών τροφών, παγωτών, προϊόντων υγείας και συστατικών με βάση το γάλα για την παραγωγή τροφίμων.
- Uelzena: παρασκευή και διανομή γαλακτοκομικών πρώτων υλών, ορού γάλακτος, βουτύρου, συμπυκνωμένου βουτύρου, γάλακτος σε σκόνη, τυριών, έτοιμων ροφημάτων, προϊόντων υγείας, εκλεκτών τροφίμων, συμπυκνωμένου ζαχαρούχου γάλακτος και μειγμάτων από λίπη.
- MTS: αγορά ορού γάλακτος και συμπυκνώματος τυρογάλακτος και μεταποίησή του σε συμπύκνωμα πρωτεΐνης ορού γάλακτος και λακτόζη.

3. Κατόπιν προκαταρκτικής εξέτασης, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η κοινοποιηθείσα πράξη θα μπορούσε να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού συγκεντρώσεων. Εντούτοις, επιφυλάσσεται να λάβει τελική απόφαση ως προς το σημείο αυτό.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με απλοποιημένη διαδικασία για την εξέταση ορισμένων συγκεντρώσεων βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου ⁽²⁾, σημειώνεται ότι η παρούσα υπόθεση είναι υποψήφια να εξεταστεί βάσει της διαδικασίας που προβλέπεται στην ανακοίνωση.

⁽¹⁾ ΕΕ L 24 της 29.1.2004, σ. 1 («κανονισμός συγκεντρώσεων»).

⁽²⁾ ΕΕ C 366 της 14.12.2013, σ. 5.

4. Η Επιτροπή καλεί τους ενδιαφερόμενους τρίτους να της υποβάλουν τυχόν παρατηρήσεις για την προτεινόμενη συγκέντρωση.

Οι παρατηρήσεις πρέπει να περιέλθουν στην Επιτροπή το αργότερο εντός 10 ημερών από την ημερομηνία της παρούσας δημοσίευσης. Θα πρέπει πάντοτε να σημειώνονται τα ακόλουθα στοιχεία αναφοράς:

M.10460 — DMK/Uelzena/Niesky/Milchtrocknung Südhannover

Οι παρατηρήσεις μπορούν να σταλούν στην Επιτροπή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, με φάξ ή ταχυδρομικώς. Στοιχεία επικοινωνίας:

Email: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Φαξ +32 22964301

Ταχυδρομική διεύθυνση:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Δημοσίευση κοινοποίησης σχετικά με την έγκριση τυπικής τροποποίησης προδιαγραφών προϊόντος για ονομασία στον αμπελοοινικό τομέα σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφοι 2 και 3 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/33 της Επιτροπής

(2021/C 418/14)

Η παρούσα κοινοποίηση δημοσιεύεται σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 5 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/33 της Επιτροπής ⁽¹⁾.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΥΠΙΚΗΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΟΥ ΣΥΝΕΠΑΓΕΤΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΕΓΓΡΑΦΟΥ

«Huși»

PDO-RO-A1583-AM02

Ημερομηνία της κοινοποίησης: 13 Ιουλίου 2021

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΛΟΓΟΙ ΤΗΣ ΕΓΚΡΙΘΕΙΣΑΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ

1. Αναφορά ειδικών προϋποθέσεων επισήμανσης

Οι προδιαγραφές προϊόντος συμπληρώθηκαν με άλλες ονομασίες αμπελώνων, όπως Colina Mănăstirii, La Schit και Dealul lui Moșoc, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιούνται στην επισήμανση των οίνων ΠΟΠ όταν αυτοί προέρχονται από τις εν λόγω τοποθεσίες ή παράγονται σε αυτές.

Το κεφάλαιο III των προδιαγραφών προϊόντος και το σημείο 9 του ενιαίου εγγράφου τροποποιούνται.

2. Εισαγωγή νέων οινοποιήσιμων ποικιλιών αμπέλου στην παραγωγή

Προστέθηκαν νέες οινοποιήσιμες ποικιλίες αμπέλου στις προδιαγραφές για τους λευκούς/ερυθρωπούς/ερυθρούς οίνους, και συγκεκριμένα οι ποικιλίες Grasă de Cotnari, Riesling de Rhin, Muscadelle και Semillon για τους λευκούς οίνους και οι ποικιλίες Syrah, Zweigelt, Sangiovese, Nebbiolo και Barbera για τους ερυθρούς οίνους. Οι ποικιλίες αυτές προτιμώνται για τους ερυθρωπούς οίνους όχι μόνον επειδή πρόκειται για αρωματικές ποικιλίες που μπορεί να χαρακτηρίζονται από συσσώρευση (φρουτωδών κυρίως) αρωμάτων και σάκχαρα, αλλά και επειδή οι ερυθρωποί οίνοι μπορεί να διαθέτουν συσσώρευση χρωματισμένων τανινών και αρωματική συγκέντρωση.

Το κεφάλαιο IV των προδιαγραφών προϊόντος και το σημείο 7 του ενιαίου εγγράφου τροποποιούνται.

3. Τροποποίηση της απόδοσης των οίνων

Οι μεταβολές οφείλονται σε οινολογικούς παράγοντες, οι οποίοι προκύπτουν από τον νέο εξοπλισμό οινοποίησης και τη χρήση νέων τεχνικών λύσεων στον τομέα των υλικών οινοποίησης, γεγονός που συμβάλλει στην αύξηση της ποσότητας και της ποιότητας των οίνων «Huși».

Τα μεγάλης έκτασης έργα μετατροπής και αναδιάρθρωσης των αμπελώνων στην περιοχή έχουν μεταβάλει σημαντικά την πυκνότητα και την καθαρότητά τους, με αποτέλεσμα να παρατηρείται αύξηση σε σύγκριση με τη μέση πυκνότητα των προηγούμενων αμπελώνων. Η προσαρμογή της κλωνικής επιλογής και η χρήση κατάλληλης δομής έρριζων υποκειμένων έχουν συμβάλει στη σημαντική αύξηση των αποδόσεων των σταφυλιών και των οίνων της περιοχής.

⁽¹⁾ ΕΕ L 9 της 11.1.2019, σ. 2.

Στους αμπελώνες που δημιουργήθηκαν ως αποτέλεσμα έργων μετατροπής/αναδιάρθρωσης, ιδίως σε αυτούς στους οποίους φυτεύτηκαν γηγενείς ποικιλίες όπως οι Tămâioasa Românească, Busuioacă de Bohotin, Fetească regală, Fetească albă και Fetească neagră, καθώς και ξένες ποικιλίες όπως οι Traminer roz, Riesling de Rhin, Chardonnay, Sauvignon ή Cabernet Sauvignon, χρησιμοποιήθηκαν κλωνικές επιλογές με αποτέλεσμα τη σημαντική αύξηση της οινοπαραγωγής στην περιοχή ΠΟΠ Ηυσι, στην οποία επικρατούν ευνοϊκές κλιματικές συνθήκες (βέλτιστη ηλιακή ακτινοβολία κατά τη διάρκεια της βλαστικής περιόδου για καλή ωρίμαση των σταφυλιών, ήπιο κλίμα στις πιο λοφώδεις περιοχές, μέτριας συχνότητας και διάρκειας περίοδοι παγετού κ.λπ.). Επιπλέον, οι εν λόγω ποικιλίες έχουν σημαντικά υψηλότερο δυναμικό παραγωγής.

Ως ένδειξη των κλιματικών αλλαγών που επηρεάζουν τους αμπελώνες που καλλιεργούνται στην οριοθετημένη περιοχή από το 1961 έως το 1990 και από το 1991 έως το 2018, και σύμφωνα με τα κλιματικά σενάρια για τη Ρουμανία για την περίοδο 2001-2030, μεταξύ Ιουνίου και Οκτωβρίου παρατηρείται σταθερή αύξηση της θερμοκρασίας κατά τουλάχιστον 1,4 °C/διάστημα ανάλυσης, με περιόδους εναλλαγής βροχοπτώσεων και πολύ υψηλών θερμοκρασιών.

Προστέθηκαν επίσης οι συνθήκες που διαμορφώνονται κατά τη διάρκεια των ευνοϊκών κλιματικών ετών, τα οποία επηρεάζουν το επίπεδο παραγωγής, ώστε να είναι δυνατή η υπέρβαση των αποδόσεων οίνου κατά 20 % κατά μέγιστο.

Τα κεφάλαια V και VI των προδιαγραφών προϊόντος και το σημείο 5 του ενιαίου εγγράφου τροποποιούνται.

4. Απαλοιφή διατάξεων σχετικά με τις καλλιεργητικές πρακτικές

Μια σειρά αμπελοκαλλιεργητικών πρακτικών που αφορούν τη λίπανση απαλείφθηκαν από τις προδιαγραφές, καθώς δεν είναι πλέον απαραίτητες στην περιοχή της ΠΟΠ Ηυσι.

Το κεφάλαιο VIII των προδιαγραφών προϊόντος τροποποιείται, χωρίς τροποποίηση του ενιαίου εγγράφου.

5. Προσθήκη προϋπόθεσης για τα συγκομιζόμενα σταφύλια

Στις προδιαγραφές προϊόντος προστέθηκε προϋπόθεση βάσει της οποίας, κατά τα έτη με δυσμενείς κλιματικές συνθήκες, η περιεκτικότητα των συγκομιζόμενων σταφυλιών σε σάκχαρα επιτρέπεται να ανέρχεται σε 160 g/l, τιμή στην οποία μπορεί να εξασφαλιστεί η ποιότητα των οίνων της ΠΟΠ Ηυσι και, παράλληλα, να διατηρηθούν τα ιδιαίτερα ποιοτικά χαρακτηριστικά των παραγόμενων οίνων.

Το κεφάλαιο VII των προδιαγραφών προϊόντος τροποποιείται, χωρίς τροποποίηση του ενιαίου εγγράφου.

6. Προσθήκη προϋποθέσεων για την παραγωγή ερυθρωπού οίνου

Στις προδιαγραφές προϊόντος προστέθηκαν διατάξεις ώστε να παρέχεται η δυνατότητα παραγωγής λευκών και ερυθρωπών οίνων από τις ποικιλίες αμπέλου Pinot Gris και Traminer Roz, σύμφωνα με την απαίτηση των καταναλωτών για τους εν λόγω οίνους· η τροποποίηση αυτή ανταποκρίνεται στην ανάγκη διαφοροποίησης των οίνων που παράγονται με την εν λόγω προστατευόμενη ονομασία.

Το κεφάλαιο IX των προδιαγραφών προϊόντος και το σημείο 5 του ενιαίου εγγράφου τροποποιούνται.

7. Παρέκκλιση σχετικά με τον ολικό αλκοολικό τίτλο των οίνων

Προστέθηκε παρέκκλιση σχετικά με τον ολικό αλκοολικό τίτλο των οίνων που παράγονται χωρίς εμπλουτισμό, προκειμένου να επιτυγχάνει η τιμή 15 % vol. στην περίπτωση των οίνων ΠΟΠ Ηυσι.

Το κεφάλαιο IX των προδιαγραφών προϊόντος και το σημείο 5 του ενιαίου εγγράφου τροποποιούνται.

8. Προσθήκη διατάξεων σχετικά με τις τεχνολογίες παραγωγής

Οι προδιαγραφές προϊόντος συμπληρώθηκαν με αναφορά των διατάξεων βάσει των οποίων τα τεχνολογικά στάδια παραγωγής / οι οινολογικές πρακτικές που χρησιμοποιούνται στη διεθνή πρακτική και οινοποιία μπορούν επίσης να επιτρέπονται και για την ΠΟΠ Ηυσι. Ωστόσο, κατά την εφαρμογή τους θα πρέπει πάντοτε να διαφυλάσσεται η συγκεκριμένη ποιότητα της ΠΟΠ.

Το κεφάλαιο IX των προδιαγραφών προϊόντος τροποποιείται, χωρίς τροποποίηση του ενιαίου εγγράφου.

9. Αναδιτύπωση των προϋποθέσεων επισήμανσης/εμπορίας

Η επισήμανση των οίνων μπορεί να πραγματοποιείται με οποιονδήποτε τρόπο, υπό την προϋπόθεση ότι οι υποχρεωτικές ενδείξεις αναγράφονται στο ίδιο οπτικό πεδίο. Η χρήση ετικέτας και συμπληρωματικής ετικέτας δεν είναι υποχρεωτική, η επισήμανση μπορεί να αποτελείται από ένα ή περισσότερα στοιχεία, να έχει οποιοδήποτε σχήμα και να είναι κατασκευασμένη από οποιοδήποτε υλικό και με τη χρήση οποιασδήποτε τεχνικής.

Στην επισήμανση μπορεί επίσης να χρησιμοποιείται η παραδοσιακή ένδειξη που προβλέπεται στην ισχύουσα νομοθεσία για τους οίνους, με την οποία δηλώνεται η ποιότητα του τρύγου βάσει της περιεκτικότητας σε σάκχαρα κατά τον τρύγο (όταν τα σταφύλια έχουν υποστεί ευγενή σήψη).

Τα κεφάλαια XII και XIII των προδιαγραφών προϊόντος και το σημείο 9 του ενιαίου εγγράφου τροποποιούνται.

10. Αναδιτύπωση των προϋποθέσεων οινοπαραγωγής σε περίπτωση μη συμμόρφωσης

Όταν κατά την αξιολόγηση της παραγωγής που διενεργείται από τον παραγωγό σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας παραγωγής, σε ό,τι αφορά την απόκτηση των ιδιοτήτων/χαρακτηριστικών, διαπιστώνεται ότι είναι αναγκαία η ταξινόμηση των αμπελοοινικών προϊόντων σε άλλες κατηγορίες, είναι απαραίτητο να αναφέρονται στις προδιαγραφές προϊόντος οι προϋποθέσεις βάσει των οποίων η παραγωγή μπορεί να ταξινομηθεί σε άλλες κατηγορίες, όπως προβλέπεται στην ισχύουσα νομοθεσία.

Το κεφάλαιο XIV των προδιαγραφών προϊόντος τροποποιείται, χωρίς τροποποίηση του ενιαίου εγγράφου.

ΕΝΙΑΙΟ ΕΓΓΡΑΦΟ

1. Ονομασία/-ες

Huși

2. Τυπος γεωγραφικής ενδειξης:

ΠΟΠ – Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης

3. Κατηγορίες αμπελοοινικών προϊόντων

1. Οίνος

4. Περιγραφή του/των οίνου/-ων

1. Οργανοληπτικά χαρακτηριστικά

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

1. Muscat Ottonel: αχυροκίτρινο / έντονο κίτρινο χρώμα, χαρακτηριστικό άρωμα, αρμονικός, στρογγυλός.
2. Sauvignon: κιτρινοπράσινο χρώμα, έντονο άρωμα ανθέων αμπέλου, σαμπούκου (κουφοξυλιάς), πράσινων εσπεριδοειδών, φρουτώδης, με νότες πεπονιού κατά την παλαίωση.
3. Pinot Gris: χρώμα κίτρινο του λεμονιού, πρασινωπό, άρωμα θερινών μήλων ή φρεσκοκομμένου άχυρου, με ελαφριά πικράδα.
4. Fetească regală: χρώμα κίτρινο του λεμονιού, χρυσαφί, άρωμα αγριολούλουδων, μετά την παλαίωση νότες φρεσκοκομμένου σανού και μελιού, φρουτώδης.
5. Fetească albă: αχυροκίτρινο/πρασινωπό χρώμα, χαρακτηριστικό άρωμα ανθισμένης αμπέλου, με τυπικό, φυσικό λεπτό χαρακτήρα.
6. Riesling italian: χρώμα αχυροκίτρινο, λεπτό άρωμα σταφυλιού που ωριμάζει, ελαφρώς όξινη γεύση, ζωηρός, φρουτώδης, στρογγυλός, με ευχάριστη επίγευση.
7. Zghihară de Huși: χρώμα κιτρινοπράσινο, φρουτώδης, άρωμα πράσινου μήλου και εσπεριδοειδών, με όξινη γεύση.
8. Chardonnay: χρώμα χρυσοκίτρινο, άρωμα ανθέων ακακίας, νότα φρέσκου βουτύρου, ανθώδης, με ισορροπημένη οξύτητα.
9. Tămâioasă românească: κιτρινοπράσινο/αχυροκίτρινο χρώμα, διακριτό άρωμα λιβανιού και βασιλικού.
10. Aligoté: χρώμα αχυροκίτρινο, ελαφρώς πικρίζουσα επίγευση.
11. Pinot noir: χρώμα ρουμπινί, άρωμα κερασιού, φράουλας, βύσσινου, γεύση βελούδινη.
12. Fetească neagră: χρώμα κόκκινο του γρανάτη, άρωμα με νότες δαμάσκηνου, γεμάτο σώμα.
13. Cabernet Sauvignon: χρώμα κόκκινο ιώδες, άρωμα κόκκινων φραγκοστάφυλων, μακρόκαρπων μύρτιλλων, βατόμουρων, έντονες νότες βοτάνων.
14. Merlot: λαμπερό κόκκινο / βαθυκόκκινο χρώμα, άρωμα ώριμων φρούτων του δάσους, γεύση βελούδινη.

15. Băbească neagră: χρώμα λαμπερό κόκκινο, ανθικό μπουκέτο, τανικός.

16. Busuioacă de Bohotin: χρώμα φλούδας κρεμμυδιού, άρωμα ροδοπέταλων και βασιλικού, με μεγάλη διάρκεια.

ΓΕΝΙΚΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Μέγιστος ολικός αλκοολικός τίτλος (σε % vol):	15
Ελάχιστος αποκτημένος αλκοολικός τίτλος (σε % vol):	10,5
Ελάχιστη ολική οξύτητα:	4,5 σε γραμμάρια ανά λίτρο, εκφραζόμενη ως τρυγικό οξύ
Μέγιστη πτητική οξύτητα (σε χιλιοστοίσοδύναμα ανά λίτρο):	18
Μέγιστος ολικός θειώδης ανυδρίτης (σε χιλιοστόγραμμα ανά λίτρο)	250

2. Οργανοληπτικά χαρακτηριστικά

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Γενικά οργανοληπτικά χαρακτηριστικά των οίνων που παράγονται από τις λευκές ποικιλίες Grasă de Cotnari, Muscadelle, Semillon, Riesling de Rhin:

οι αρωματικές και ημιαρωματικές ποικιλίες διαθέτουν υψηλότερες από τον μέσο όρο αρωματικές νότες, κάτι που μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τη συσσώρευση είτε αρωμάτων είτε σακχάρων και, κατ' επέκταση, τη σαφή διαφοροποίηση μεταξύ των προϊόντων που προσφέρονται στους καταναλωτές.

Γενικά οργανοληπτικά χαρακτηριστικά των οίνων που παράγονται από τις ερυθρές ποικιλίες Syrah, Zweigelt, Sangiovese, Nebbiolo, Barbera:

οι οίνοι χαρακτηρίζονται από αυξημένη συσσώρευση χρωματισμένων τανινών και ισορροπημένη συγκέντρωση των αρωματικών τους χαρακτηριστικών. Κατά πάσα πιθανότητα, τα στοιχεία αυτά είναι αποτέλεσμα της αλλαγής του κλίματος που παρατηρείται στην περιοχή τα τελευταία χρόνια.

ΓΕΝΙΚΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Μέγιστος ολικός αλκοολικός τίτλος (σε % vol):	15
Ελάχιστος αποκτημένος αλκοολικός τίτλος (σε % vol):	10,5
Ελάχιστη ολική οξύτητα:	4,5 σε γραμμάρια ανά λίτρο, εκφραζόμενη ως τρυγικό οξύ
Μέγιστη πτητική οξύτητα (σε χιλιοστοίσοδύναμα ανά λίτρο):	20
Μέγιστος ολικός θειώδης ανυδρίτης (σε χιλιοστόγραμμα ανά λίτρο)	250

5. Οινολογικές πρακτικές

5.1. Ειδικές οινολογικές πρακτικές

1. Καλλιεργητικές πρακτικές

Καλλιεργητική πρακτική

- κατ' ελάχιστον 3 000 φυτά/εκτάριο ή κατ' ελάχιστον 75 % των φυτών σε σύγκριση με τον προβλεπόμενο αμπελώνα.
- άρδευση: επιτρέπεται μόνο κατά τα έτη ξηρασίας και με κοινοποίηση στο ONVPV (Εθνικό Γραφείο Αμπέλου και Οίνου), όταν η περιεκτικότητα του εδάφους σε νερό σε βάθος 100 cm μειώνεται στο 50 % του διαστήματος δραστηνότητας (active humidity interval – AHI), με την εφαρμογή προτύπων λελογισμένης χρήσης της άρδευσης (400-600 m³/ha).
- πρώιμος τρύγος — μείωση του αριθμού των συστάδων αμπέλων κατά τον περκασμό, όταν η δυνητική παραγωγή υπερβαίνει τα ανώτατα επιτρεπόμενα όρια βάσει των προδιαγραφών προϊόντος.

2. Παραγωγή των οίνων

Περιορισμοί σχετικά με την οινοποίηση

Σε ορισμένες κλιματικές συνθήκες οι οποίες, σε συνδυασμό με το δυναμικό ορισμένων ποικιλιών, έχουν θετικό αντίκτυπο στις αποδόσεις των φυτεύσεων στην οριοθετημένη περιοχή, είναι δυνατή η μεταποίηση των οίνων που φέρουν την ΠΟΠ Huși και εκτός της οριοθετημένης περιοχής, στη γειτονική περιοχή όπου τα οινοποιητικά κέντρα προσφέρουν τη βέλτιστη ικανότητα.

Στη γειτονική περιοχή που έχει καθοριστεί για τον σκοπό αυτόν (ταχεία οινοποίηση, ζύμωση σε ελεγχόμενη θερμοκρασία, διατήρηση του αρωματικού δυναμικού ορισμένων ποικιλιών συμπεριλαμβανομένων των Fetească regală, Sauvignon, Muscat Ottonel, Tămâioasă românească, Busuioacă de Bohotin) συγκαταλέγονται οι ακόλουθες πόλεις και χωριά της κομητείας Vrancea:

— Panciu, Movilița·

— Odobești, Unirea, Jariștea, Bolotești·

— Obrejița, Tămboiești, Popești, Budești, Cârligele, Vârteșcoiu, Câmpineanca.

3. Παραγωγή λευκών ή ερυθρωπών οίνων

Ειδική οινολογική πρακτική

Είναι δυνατή η παραγωγή λευκών και ερυθρωπών οίνων από τις ποικιλίες Pinot gris και Traminer roz ανάλογα με τις επιλογές του παραγωγού, με τη χρήση τεχνολογιών που διαφυλάσσουν την ποιότητα ΠΟΠ των σταφυλιών και των οίνων που παράγονται από αυτές τις ποικιλίες.

5.2. Μέγιστες αποδόσεις

1. Ποικιλίες Aligoté, Fetească Regală, Zghihară de Huși, Crâmpoșie Selecționată, Francușă, Plăvaie, Donaris και Grasă de Cotnari

16 000 χιλιόγραμμα σταφυλιών ανά εκτάριο

2. Ποικιλίες Riesling Italian, Semillon, Băbească Gri, Codană και Portugais Bleu

16 000 χιλιόγραμμα σταφυλιών ανά εκτάριο

3. Ποικιλίες Riesling de Rhin, Muscadelle, Fetească Albă, Chardonnay, Aromat de Iași, Syrah, Sangiovese, Nebbiolo και Barbera

15 000 χιλιόγραμμα σταφυλιών ανά εκτάριο

4. Ποικιλίες Muscat Ottonel, Sauvignon, Pinot Gris, Tămâioasă Românească, Șarba, Traminer roz, Busuioacă de Bohotin, Merlot και Zweigelt

13 500 χιλιόγραμμα σταφυλιών ανά εκτάριο

5. Ποικιλίες Cabernet Sauvignon, Fetească Neagră, Pinot Noir, Negru Aromat και Băbească Neagră

12 600 χιλιόγραμμα σταφυλιών ανά εκτάριο

6. Λευκοί και ερυθρωποί οίνοι, ποικιλίες Aligoté, Fetească Regală, Zghihară de Huși, Crâmpoșie Selecționată, Francușă και Plăvaie

123 εκατόλιτρα ανά εκτάριο

7. Λευκοί και ερυθρωποί οίνοι, ποικιλίες Grasă de Cotnari, Donaris, Riesling Italian, Semillon, Băbească Gri, Codană και Portugais Bleu

123 εκατόλιτρα ανά εκτάριο

8. Ερυθροί οίνοι, ποικιλίες Codană και Portugais Bleu

119 εκατόλιτρα ανά εκτάριο

9. Λευκοί και ερυθρωποί οίνοι, ποικιλίες Riesling de Rhin, Muscadelle, Fetească Albă, Chardonnay και Aromat de Iași
115 εκατόλιτρα ανά εκτάριο
10. Ερυθροί οίνοι, ποικιλίες Syrah, Sangiovese, Nebbiolo και Barbera
111 εκατόλιτρα ανά εκτάριο
11. Λευκοί και ερυθρωποί οίνοι, ποικιλίες Muscat Ottonel, Sauvignon, Pinot Gris, Tămăioasă Românească, Șarba και Traminer roz
104 εκατόλιτρα ανά εκτάριο
12. Ερυθροί οίνοι, ποικιλίες Busuioacă de Bohotin, Merlot και Zweigelt
100 εκατόλιτρα ανά εκτάριο
13. Ερυθρωποί οίνοι, ποικιλίες Cabernet Sauvignon, Fetească Neagră, Pinot Noir, Negru Aromat και Băbească Neagră
97 εκατόλιτρα ανά εκτάριο
14. Ερυθροί οίνοι, ποικιλίες Cabernet Sauvignon, Fetească Neagră, Pinot Noir, Negru Aromat και Băbească Neagră
93 εκατόλιτρα ανά εκτάριο

6. **Οριοθετημένη γεωγραφική περιοχή**

Η οριοθετημένη περιοχή για την παραγωγή των οίνων με την ελεγχόμενη ονομασία προέλευσης «HUȘI» περιλαμβάνει τις ακόλουθες περιοχές της κομητείας Vaslui:

1.1. Ονομασία «HUȘI»:

- πόλη Huși·
- δήμος Duda-Epureni, χωριά Epureni, Duda·
- δήμος Pădureni, χωριά Pădureni, Văleni, Leoști, Ivănești, Rusca·
- δήμος Tătărăni, χωριά Tătărăni, Crăsnășeni, Bălțați, Manțu·
- δήμος Stăniilești, χωριά Stăniilești, Pogănești·
- δήμος Bunești-Averești, χωριά Bunești, Averești, Armășeni, Tăbălăești, Plopi·
- δήμος Arsura, χωριά Arsura, Fundătura, Pâhnești·
- δήμος Drânceni, χωριά Drânceni, Ghermănești, Râșești·
- δήμος Boțești, χωριά Boțești, Gugești·
- δήμος Banca, χωριά Banca, Stoiești, Sârbi, Țifu·
- δήμος Fălciu, χωριά Fălciu, Bozia, Copăceana, Rânzești·
- δήμος Blăgești, χωριά Blăgești, Igești.

1.2. Υπο-ονομασία «VUTCANI»:

- δήμος Vutcani, χωριά Vutcani, Mălăiești·
- δήμος Roșiești, χωριά Roșiești, Gara Roșiești, Valea lui Darie·
- δήμος Șuletea, χωριά Șuletea, Râșcani, Fedeghi·
- δήμος Epureni, χωριό Horga·
- δήμος Berezeni, χωριά Berezeni, Rânceni, Mușata.

7. **Κυρία/-ες οινοποιησιμη/-ες ποικιλία/-ες αμπελου**

Aligoté B - Plant de trois, Plant gris, Vert blanc, Troyen blanc
Aromat de Iași B
Barbera N

Busuioacă de Bohotin Rs - Schwarzer Muscat, Muscat fioletovăi, Muscat violet cyperus, Tămâioasă violetă

Babeasca gri G

Băbească neagră N - Grossmuttertraube, Hexentraube, Crăcana, Rară neagră, Căldărușă, Serecsia

Cabernet Sauvignon N - Petit Vidure, Bourdeos tinto

Chardonnay B - Gentil blanc, Pinot blanc Chardonnay

Codană N

Crâmpoșie selecționată B

Donaris B

Fetească albă B - Păsărească albă, Poama fetei, Mädchentraube, Leanyka, Leanka

Fetească neagră N - Schwarze Mädchentraube, Poama fetei neagră, Păsărească neagră, Coadă rândunicii

Fetească regală B - Königliche Mädchentraube, Königsast, Kiralyleanka, Dănășană, Galbenă de Ardeal

Frâncușă B - Vinoasă, Mildweisser, Mustoasă de Moldova, Poamă creață

Grasă de Cotnari B - Dicktraube, Grasă, Köver szölő

Merlot N - Bigney rouge

Muscadelle B - Moscatello bianco, Mouscadet doux

Muscat Ottonel B - Muscat Ottonel blanc

Nebbiolo N

Negru Aromat N

Pinot Gris G - Affumé, Grauer Burgunder, Grauburgunder, Grauer Mönch, Pinot cendré, Pinot Grigio, Ruländer

Pinot Noir N - Blauer Spätburgunder, Burgund mic, Burgunder roter, Klävner Morillon Noir

Pinot noir N - Spätburgunder, Pinot nero

Plăvaie B - Bălană, Plăvană, Poamă bălaie

Portugais Bleu N - Blauer Portugieser, Oporto, Portugieser

Riesling de Rhin B - Weisser Riesling, White Riesling

Riesling italian B - Olasz Riesling, Olaszriesling, Welschriesling

Sangiovese N - Brunello di Montalcino, Morellino

Sauvignon B - Sauvignon verde

Syrah N - Shiraz, Petit Syrah

Sémillon B - Semillon blanc

Traminer Roz Rs - Rosetraminer, Savagnin roz, Gewürztraminer

Tămâioasă românească B - Busuioacă de Moldova, Muscat blanc à petit grains

Tămâioasă românească B - Rumänische Weihrauchtraube, Tamianka

Zghihară de Huși B - Zghihară, Zghihară galbenă, Zghihară verde bătută

Zweigelt N - Blauerzweigelt, Negru de Zweigelt, Zweigelt blau

Șarba B

8. Περιγραφή του/-ων δεσμού/-ων

Δεσμός με την οριοθετημένη περιοχή

Το λιθολογικό υπόστρωμα σχηματίζει ένα πολυσχιδές από τυπολογική άποψη ανάγλυφο. Σε επίπεδο δασών, τα εδάφη mollisols της στέπας και της δασικής στέπας μπορεί να εναλλάσσονται με αργιλώδη-ιλλουβιακά εδάφη. Τα καμβικά εδάφη τύπου τσερνοζέμ (μαύρες γαίες) και τα φαιά εδάφη, που κυριαρχούν στη λεκάνη Huși, είναι επίσης τα πιο πολύτιμα για τους αμπελώνες, καθώς η αμμώδης/αργιλώδης σύστασή τους βελτιώνει τα φυσικά χαρακτηριστικά σε συνδυασμό με τις βασικές βιοχημικές τους ιδιότητες: έντονη βιολογική δραστηριότητα, σημαντική περιεκτικότητα σε χούμο, υψηλή ικανότητα ανταλλαγής κατιόντων, ουδέτερη έως ελαφρώς όξινη αντίδραση, υψηλός κορεσμός με βάσεις και θρεπτικά στοιχεία.

Το ανάγλυφο του εδάφους αποτελείται από μια σειρά κυκλικών λόφων μεγάλης έκτασης στον βορειοδυτικό-νοτιοανατολικό άξονα. Οι λόφοι έχουν διαφορετικό προσανατολισμό, διαφορετικά μορφολογικά χαρακτηριστικά και κλίσεις. Στην αμπελουργική περιοχή συναντώνται διαφορετικές υποενότητες: μια λοφώδης περιοχή σε υψόμετρο περίπου 300 m και μια χαμηλότερη ημιορεινή περιοχή με μέσο υψόμετρο 150 m. Οι λόφοι έχουν διαφορετικό προσανατολισμό, διαφορετικά μορφολογικά χαρακτηριστικά και κλίσεις, στοιχεία που συνθέτουν το υπόβαθρο ορισμένων αμπελώνων της περιοχής.

Η λεκάνη Huși, που οριοθετείται από λόφους μεγάλου υψομέτρου στα νότια, τα δυτικά και τα βόρεια και από την κοιλάδα Prut στα ανατολικά, αντιπροσωπεύει πάνω από το 70 % των αμπελώνων της περιοχής. Οι κοιλάδες που χωρίζουν τους λόφους της περιοχής με ελαφρώς ασύμμετρες πλαγιές ξεκινούν από την παράκτια πεδινή έκταση που χαρακτηρίζεται από λοφώδεις ανάγλυφο, σχηματίζοντας μια σειρά λεκανών (Voloseni, Huși, Epurenii, Novaci, Diuca, Fundătura, Arsura, Ghermănești) οι οποίες, μαζί με τους υψηλότερους λόφους της λεκάνης, συγκεντρώνουν τις πιο πολύτιμες αμπελουργικές περιοχές.

Το κλίμα είναι εύκρατο ηπειρωτικό, με μέτρια ηπειρωτικά στοιχεία στις λοφώδεις περιοχές και ημιβόρειο στη λεκάνη Huși.

Η ολική ηλιακή ακτινοβολία ανέρχεται περίπου σε 120 kcal/CMP/έτος και η μέση διάρκεια ηλιοφάνειας ανά έτος είναι 2 000 ώρες στους λόφους μεγάλου υψομέτρου και πάνω από 2 100 ώρες στη λεκάνη Huși και στην κοιλάδα Prut. Λαμβανομένων υπόψη των μέσων ετήσιων τιμών ακτινοβολίας και ηλιοθερμικών τιμών, διαπιστώνουμε ότι παραμένουν υψηλές καθ' όλη τη διάρκεια της καλλιεργητικής περιόδου, γεγονός που ευνοεί την ανάπτυξη και την ωρίμαση των σταφυλιών.

Στην περιοχή επικρατούν δυτικοί, βορειοδυτικοί και βόρειοι άνεμοι, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν από κοινού πάνω από το 60 % των ετήσιων ανέμων και σχηματίζουν καταβατικούς ανέμους τύπου Föhn καθώς πνέουν από τις πλαγιές των λόφων προς τη λεκάνη. Οι βορειοανατολικοί άνεμοι, ιδίως ο Crivăț, επιτείνουν τον παγετό, ενώ οι ανατολικοί και νοτιοανατολικοί άνεμοι είναι ζεστοί και ξηροί το καλοκαίρι, με αποτέλεσμα την αύξηση της ξηρασίας, στοιχεία που γίνονται αμφότερα έντονα αισθητά τόσο στη λεκάνη Huși όσο και στην πλημμυρική πεδιάδα Prut.

Το υδρογραφικό δίκτυο που αποστραγγίζει το έδαφος της πόλης αποτελείται από δύο κύριες αρτηρίες: το ρέμα Drăslăvăț στα νότια και το ρέμα Răiești που σχηματίζεται από τα ρυάκια Turbata και Șara στα βόρεια. Τα δύο αυτά ρέματα ενώνονται ανατολικά της πόλης και σχηματίζουν τον ποταμό Huși. Τα ρέματα Drăslăvăț και Răiești έχουν χειμαρρώδη υδρογραφικά χαρακτηριστικά. Την άνοιξη, όταν το χιόνι λιώνει γρήγορα λόγω της αύξησης της θερμοκρασίας, ή το καλοκαίρι έπειτα από καταρρακτώδεις βροχοπτώσεις, τα ρέματα μεταφέρουν μεγάλες ποσότητες νερού, με αποτέλεσμα ενίοτε την υπερχειλίση τους.

Οι οίνοι που παράγονται σε αυτή την περιοχή είναι ξηροί έως γλυκοί ή οίνοι λικέρ, λευκοί, ερυθρωποί ή ερυθροί. Γενικά, πρόκειται για ελαφρούς οίνους, μέτριας εκχύλισης, με μέτρια περιεκτικότητα σε αλκοόλη, ελαφρώς όξινους στο βόρειο τμήμα της περιοχής με «κορύφωση» της οξύτητας στην περιοχή Averești, όπου η φυσική οξύτητα μπορεί να ανέλθει σε 11-12 γραμμάρια τρυγικού οξέος ανά λίτρο σε μερικά χρόνια, πράγμα που καθιστά αυτή την περιοχή ιδανική για την παραγωγή αφρώδων οίνων.

Το χρώμα των ερυθρών οίνων κυμαίνεται από απαλό στο βόρειο τμήμα της περιοχής έως έντονο στο νότιο τμήμα.

Οι πρώτες γραπτές μαρτυρίες που αναφέρονται στην ύπαρξη αμπελοκαλλιέργειας στις περιοχές όπου βρίσκονται οι σημερινοί αμπελώνες είναι προγενέστερες της πρώτης καταγραφής του ονόματος της πόλης Huși. Τα όρια του παλαιού αμπελώνα καθορίζονται σε διάταγμα του Αλέξανδρου του Καλού το 1415. Από άλλο έγγραφο που χρονολογείται από τον Αύγουστο του 1436 προκύπτει η παρουσία φυτειών αμπελώνων στις αμπελουργικές περιοχές Epurenii – Pâhnești – Huși. Σε σύγχρονα έγγραφα υπάρχουν αναφορές για εντατική φύτευση αμπελιών στους αμπελώνες Saca και Ochii την περίοδο μεταξύ 1600 και 1662· τα αμπέλια του Huși ανήκαν στον τοπικό άρχοντα.

Η εξαιρετική ποιότητα των οίνων του Husi μαρτυράται σε παλαιά αρχεία, τα οποία γράφτηκαν από ξένους ταξιδιώτες στη μεσαιωνική Μολδαβία, ιδίως από τον Marco Bandinus το 1646: «Στο Husi, έναν αρχαίο οικισμό των μολδαβικών αμπελώνων, παράγεται ένας εύγευστος και αρωματικός οίνος που γνωρίζει μεγάλη ζήτηση». Ο μεγάλος χαρτογράφος Δημήτριος Καντεμίρ (Dimitrie Cantemir), ο οποίος γεννήθηκε στο χωριό Silișteni κοντά στο Husi (το χωριό μετονομάστηκε έκτοτε προς τιμήν του), αναφέρει στο έργο του «Descriptio Moldaviae» (Περιγραφή της Μολδαβίας) ότι «ο καλύτερος οίνος παράγεται στο Cotnari και ακολουθεί ο οίνος του Husi».

9. Ουσιώδεις περαιτέρω προϋποθέσεις (συσκευασία, επισήμανση, άλλες προϋποθέσεις)

Ένδειξη στην επισήμανση

Νομικό πλαίσιο:

Στην εθνική νομοθεσία

Τύπος περαιτέρω προϋπόθεσης:

Συμπληρωματικές διατάξεις σχετικά με την επισήμανση

Περιγραφή της προϋπόθεσης:

Η προστατευόμενη ονομασία προέλευσης HUSI μπορεί να συμπληρώνεται, ανάλογα με το συμφέρον των παραγωγών, με μία από τις ακόλουθες ονομασίες μοναδικού αμπελώνα (οίνοι που παράγονται αποκλειστικά από αυτές τις εκμεταλλεύσεις): DUDA-EPURENI, PĂDURENI, DEALUL LOHAN, DEALUL DOBRINA, DEALUL ȘARA, DEALUL OCHI, DEALUL GALBENA, DEALUL OGRADA, DEALUL PODGORIA, CERDACUL LUI VODĂ, DEALUL MĂNĂSTIRII, AVEREȘTI, RÎHNEȘTI, ARSURA, DEALUL DRAGALINA, DEALUL ROȘIORI, PODINA, ARMĂȘENI, DEALUL PRIBEASCA, BUNEȘTI, MOVILA LUI ANDREI, DEALUL CÂLCEA, COLINA MĂNĂSTIRII, LA SCHIT, DEALUL LUI MOȚOC.

Προϋποθέσεις εμπορίας

Νομικό πλαίσιο:

Στην εθνική νομοθεσία

Τύπος περαιτέρω προϋπόθεσης:

Συμπληρωματικές διατάξεις σχετικά με την επισήμανση

Περιγραφή της προϋπόθεσης:

Η επισήμανση των οίνων μπορεί να πραγματοποιείται με οποιονδήποτε τρόπο, υπό την προϋπόθεση ότι οι υποχρεωτικές ενδείξεις αναγράφονται στο ίδιο οπτικό πεδίο. Η χρήση ετικέτας και συμπληρωματικής ετικέτας δεν είναι υποχρεωτική, η επισήμανση μπορεί να αποτελείται από ένα ή περισσότερα στοιχεία, να έχει οποιoδήποτε σχήμα και να είναι κατασκευασμένη από οποιοδήποτε υλικό και με τη χρήση οποιασδήποτε τεχνικής.

Στην επισήμανση μπορεί επίσης να χρησιμοποιείται η παραδοσιακή ένδειξη που προβλέπεται στην ισχύουσα νομοθεσία για τους οίνους, με την οποία δηλώνεται η ποιότητα του τρύγου βάσει της περιεκτικότητας σε σάκχαρα κατά τον τρύγο (όταν τα σταφύλια έχουν υποστεί ευγενή σήψη).

Σύνδεσμος προς τις προδιαγραφές προϊόντος

https://www.onvpv.ro/sites/default/files/caiet_de_sarcini_doc_husi_modif_cf_cererii_1422_14.06.2019_no_track_changes_0.pdf

Δημοσίευση αίτησης καταχώρισης ονομασίας σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων

(2021/C 418/15)

Η παρούσα δημοσίευση παρέχει το δικαίωμα ένστασης σύμφωνα με το άρθρο 51 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ εντός τριών μηνών από την ημερομηνία της παρούσας δημοσίευσης.

ΕΝΙΑΙΟ ΕΓΓΡΑΦΟ

«Figatelli de l'Île de Beauté»/«Figatellu de l'Île de Beauté»

Αριθ. ΕΕ: PGI-FR-02432 — 17 Αυγούστου 2018

ΠΟΠ ( ) ΠΓΕ (X)

1. Ονομασία/-ες

«Figatelli de l'Île de Beauté»/«Figatellu de l'Île de Beauté»

2. Κράτος μέλος ή τρίτη χώρα

Γαλλία

3. Περιγραφή του γεωργικού προϊόντος ή του τροφίμου

3.1. Τύπος προϊόντος

Κλάση 1.2. Προϊόντα κρέατος (μαγειρευτά, παστά, καπνιστά κ.λπ.)

3.2. Περιγραφή του προϊόντος που φέρει την προβλεπόμενη στο σημείο 1 ονομασία

Το «Figatelli de l'Île de Beauté»/«Figatellu de l'Île de Beauté» είναι ωμό λουκάνικο από συκώτι για ψήσιμο, σε σχήμα «U», με περίβλημα από φυσικό έντερο. Η φέτα εμφανίζει μια χονδρόκοκκη γέμιση που οφείλεται στην αδρομερή άλεση του χοιρινού κρέατος, λίπους και συκωτιού.

Το κάπνισμα του προσδίδει τυπικό χρώμα κεχριμπαρένιο έως καστανό, το οποίο δεν είναι απαραίτητως ομοιόμορφο.

Έχει εσωτερικό χρώμα που εναλλάσσεται μεταξύ κόκκων βυσσινί έως καστανού χρώματος και κόκκων λευκού χρώματος.

Τα προϊόντα με μεγαλύτερο ποσοστό συκωτιού έχουν χρώμα που τείνει προς το μαύρο.

Αρχικά, έχει έντονη οσμή καπνιστού και πιπεριού, και, στη συνέχεια, οσμή αποξηραμένου κρέατος και συκωτιού.

Στο στόμα, η ανομοιόμορφη υφή του οφείλεται στη σκληρότητα των κόκκων κρέατος και στη μυελώδη υφή του συκωτιού. Το λίπος μάγουλου είναι εναλλάξ μυελώδες και τραγανό. Χαρακτηρίζεται από σωστή ισορροπία μεταξύ αλατιού, αποξηραμένου κρέατος, συκωτιού και λίπους, την οποία συμπληρώνει μια αρκετά έντονη πιπεράτη νότα και η παρουσία επίμονης και μακράς διάρκειας γεύσης καπνιστού στο στόμα, χωρίς όμως να συγκαλύπτει το σύνολο των γεύσεων.

Φυσικοχημικά χαρακτηριστικά

— Υγρασία απολιπασμένου προϊόντος (HPD) ≤ 75 %.

— Λιπίδια (με αναγωγή σε 75 % HPD) ≤ 45 %.

— Αναλογία κολλαγόνου/πρωτεΐνες ≤ 22 %.

— Ολικά διαλυτά σάκχαρα (με αναγωγή σε 75 % HPD) ≤ 2 %.

⁽¹⁾ ΕΕ L 343 της 14.12.2012, σ. 1.

Το μήκος και το βάρος του περιγράφονται στον ακόλουθο πίνακα:

Έντερο	Διάμετρος εντέρου	Μέγεθος προϊόντος	Ξηρό βάρος
Λεπτό έντερο	28-42 mm	15 έως 30 cm	200 έως 500 g
		> 30 cm	> 500 g

Διατίθεται στο εμπόριο ακέραιο ή σε φέτες.

Το ακέραιο λουκάνικο πωλείται δεμένο ή κλεισμένο με σφιγκτήρες σε αμφοτέρωτα τα άκρα που συνδέονται μεταξύ τους με σπάγκο, σχηματίζοντας «U».

Οι φέτες διατίθενται στο εμπόριο συσκευασμένες σε πλαστική μεμβράνη, υπό κενό ή σε προστατευτική ατμόσφαιρα.

3.3. Ζωοτροφές (μόνο για προϊόντα ζωικής προέλευσης) και πρώτες ύλες (μόνο για μεταποιημένα προϊόντα)

Οι πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή του «Figatelli de l'Île de Beauté»/«Figatellu de l'Île de Beauté» προέρχονται από χοίρους αλλαντοποιίας ή θηλυκούς χοίρους (έως και 50 % του βάρους των πρώτων υλών) που πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:

- τα ζώα δεν φέρουν το αλληλόμορφο Rn- και το ποσοστό ζώων ευαίσθητων στην αλοθάνη είναι μικρότερο του 3 %·
- το σιτηρέσιο που χορηγείται κατά τις φάσεις πάχυνσης των χοίρων αλλαντοποιίας και τις φάσεις κύησης ή ανάπαυσης των θηλυκών χοίρων περιέχει λιγότερο από 1,9 % λινελαϊκό οξύ·
- η ανάπαυση των θηλυκών χοίρων πρέπει να διαρκεί τουλάχιστον 15 ημέρες μεταξύ του απογαλακτισμού των χοιριδίων και της ημέρας σφαγής·
- ο χρόνος αναμονής μεταξύ της εκφόρτωσης των ζώων στο σφαγείο και της σφαγής τους είναι τουλάχιστον 2 ώρες·
- το βάρος θερμού σφαγίου χοίρου αλλαντοποιίας είναι ≥ 75 kg·
- το θερμό βάρος σφαγίου θηλυκού χοίρου (χωρίς κεφάλι και χωρίς μαστό) είναι ≥ 120 kg·
- το τελικό pH κυμαίνεται μεταξύ 5,50 και 6,20·
- το κρέας δεν παρουσιάζει κανένα από τα ακόλουθα ελαττώματα εμφάνισης: στίγματα αίματος, αποστήματα, ακαθαρσίες από περιττώματα ή λιπαντικά του ιμάντα, σοβαρές ατέλειες χρώματος ή σύστασης·
- το λίπος είναι λευκό και έχει σφικτή υφή·
- το κρέας έχει χρώμα ανοιχτορόδινο έως κόκκινο.

Χρησιμοποιούνται τα ακόλουθα τεμάχια από τα οποία έχει αφαιρεθεί σωστά το δέρμα: μάγουλο, στήθος, ξακρίδια, συκώτι και καρδιά.

Το μείγμα περιέχει υποχρεωτικά μάγουλο σε ελάχιστη αναλογία 25 %, καθώς αυτό προσδίδει στο προϊόν τη χαρακτηριστική τραγανή του υφή.

Το μείγμα περιέχει επίσης υποχρεωτικά συκώτι σε αναλογία μεταξύ 30 και 50 %.

Τα τεμάχια παραλαμβάνονται νωπά ή κατεψυγμένα.

3.4. Ειδικά στάδια της παραγωγής τα οποία πρέπει να εκτελούνται εντός της οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής

Όλα τα στάδια της παρασκευής του «Figatelli de l'Île de Beauté»/«Figatellu de l'Île de Beauté», από την άλεση έως την ξήρανση, πρέπει να εκτελούνται εντός της γεωγραφικής περιοχής.

3.5. Ειδικοί κανόνες για τον τεμαχισμό, το τρίψιμο, τη συσκευασία κ.λπ. του προϊόντος στο οποίο αναφέρεται η ονομασία

Μετά τον τεμαχισμό τους σε φέτες, τα προϊόντα πρέπει υποχρεωτικά να συσκευάζονται (οι φέτες δεν έχουν πλέον περίβλημα) σε πλαστική μεμβράνη, υπό κενό ή σε προστατευτική ατμόσφαιρα.

3.6. Ειδικοί κανόνες για την επισήμανση του προϊόντος στο οποίο αναφέρεται η ονομασία

—

4. Συνοπτική οριοθέτηση της γεωγραφικής περιοχής

Η γεωγραφική περιοχή της προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης «Figatelli de l'Île de Beauté»/«Figatellu de l'Île de Beauté» αποτελείται από τους ακόλουθους δύο νομούς: Corse-du-Sud και Haute-Corse.

5. Δεσμός με τη γεωγραφική περιοχή

Ο δεσμός μεταξύ της γεωγραφικής περιοχής και του «Figatelli de l'Île de Beauté»/«Figatellu de l'Île de Beauté» στηρίζεται κυρίως στην παραδοσιακή τεχνολογία και σε ιδιαίτερα χαρακτηριστικά.

Η χρήση της περιφράσης «Île de Beauté» είναι ευρέως διαδεδομένη προς υποδήλωση της Κορσικής, γαλλικής διοικητικής περιφέρειας και ορεινού νησιού της Μεσογείου.

Το κλίμα της Κορσικής είναι μεσογειακού τύπου. Χαρακτηρίζεται από θερμά και ξηρά καλοκαίρια και ήπιους και υγρούς χειμώνες. Στην Κορσική πνέουν δύο επικρατούντες άνεμοι, «a tramuntana» τη νύχτα στον οποίο οφείλονται οι δροσερές νύχτες και «u maestrale» την ημέρα στον οποίο οφείλονται οι ξηρές ημέρες.

Οι εδαφοκλιματικές συνθήκες είναι, στο σύνολό τους, πολύ ευνοϊκές για τα δάση. Ως εκ τούτου, η Κορσική είναι μια δασική περιοχή, όπου οι πόροι σε πλατύφυλλα, αποτελούμενα σε μεγάλο βαθμό από καστανιές, βελανιδιές και οξιές, απαντούν σε ολόκληρη την έκτασή της. Για την Κορσική συνολικά, το μέσο ποσοστό δάσωσης ανέρχεται σε 46 %, με δασική έκταση 401 817 εκταρίων, πολύ πάνω από τον εθνικό μέσο όρο (26,9 %). Η βελανιδιά κατέχει την πρώτη θέση στα πλατύφυλλα, ιδίως η αριά που καλύπτει το 22 % των δασικών εκτάσεων του νησιού. Η φελλοφόρος βελανιδιά, που απαντά κυρίως στο κέντρο και στο νότιο τμήμα του νησιού, αποτελεί περίπου το 15 % της δασικής έκτασης. Η μακία, που καλύπτει έκταση άνω των 200 000 εκταρίων, συχνά αποτελεί πραγματική δασοουστάδα ύψους έως και 5 ή 6 μέτρων. Η οξιά απαντά σε υψόμετρο 1 000 μέτρων και άνω, η δε καστανιά είναι πολύ καλά προσαρμοσμένη στο φυσικό περιβάλλον της Κορσικής, καθώς απαντά σε ολόκληρο το νησί, από την παράκτια ζώνη μέχρι υψόμετρο 1 200 μέτρων.

Λόγω του νησιωτικού χαρακτήρα του τόπου τους, οι κάτοικοι της Κορσικής ανέπτυξαν τεχνολογίες προσαρμοσμένες στις κλιματικές αυτές συνθήκες και στους δασικούς πόρους του νησιού τους για την παρασκευή αλλαντικών.

Πράγματι, το ξηρό και ανεμώδες κλίμα της Κορσικής συνέβαλε στην ανάπτυξη της ξηρής αλιπάσωσης ως μεθόδου διατήρησης του χοιρινού κρέατος, σε αντίθεση με τα μαγειρεμένα αλλαντικά που παράγονται στη βόρεια Γαλλία.

Η παρασκευή του «Figatelli de l'Île de Beauté»/«Figatellu de l'Île de Beauté» αποτελεί μία από τις παλαιότερες μεθόδους διατήρησης του χοιρινού κρέατος σε ολόκληρη την Κορσική. Ανήκει στα προϊόντα που καταναλώνονται σχετικά σύντομα μετά τη σφαγή του χοίρου. Επομένως, η ξηρή αλιπάσωση αποτελούσε ανέκαθεν σημαντικό στοιχείο της διατροφής στην Κορσική και, κατά συνέπεια, του πολιτισμού της.

Για την παρασκευή του «Figatelli de l'Île de Beauté»/«Figatellu de l'Île de Beauté», η αδρομερής άλεση έχει ως στόχο την αναπαραγωγή της άλεσης που παραδοσιακά πραγματοποιούνταν με μαχαίρι.

Τα τεμάχια στη συνέχεια αναμειγνύονται με λεπτό αλάτι και για την καρύκευση μπορεί να προστεθεί κρασί ή μυρωδικά.

Οι υψηλές θερμοκρασίες που επικρατούν επί μεγάλο διάστημα του έτους επηρέασαν την εξέλιξη της τεχνικής αλιπάσωσης με τη χρήση μεγάλων ποσοτήτων μαύρου πιπεριού (από 2 έως 6 g/kg). Το μαύρο πιπέρι, που αρχικά χρησιμοποιούνταν ως φυσικό απωθητικό εντόμων, κατέστη με την πάροδο του χρόνου ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά του «Figatelli de l'Île de Beauté»/«Figatellu de l'Île de Beauté».

Το κάπνισμα πραγματοποιείται με τοπική σκληρή ξυλεία, σε αντίθεση με άλλες παραγωγές για τις οποίες χρησιμοποιείται ως επί το πλείστον μαλακή ξυλεία. Η συνηθέστερα χρησιμοποιούμενη ξυλεία προέρχεται από τα πλησιέστερα και ευρέως διαθέσιμα είδη: βελανιδιά, καστανιά, οξιά, κουμαριά και ερείκη. Πρόκειται για παραδοσιακή τεχνική η οποία, στο παρελθόν, συνδεόταν γενικά με την καστανοπαραγωγική δραστηριότητα, που διαδραμάτιζε σημαντικό ρόλο στη γεωργία του νησιού. Η τοπική σκληρή ξυλεία χρησιμοποιείται ανέκαθεν για το κάπνισμα αλλαντικών, επειδή τα πλατύφυλλα απαντούν σε ολόκληρο το νησί και επειδή έχουν μεγαλύτερη αντοχή στη φωτιά με πολύ μικρότερη εναπόθεση υπολειμμάτων καύσης απ' ό,τι η μαλακή ξυλεία. Το γεγονός αυτό προσδίδει στο «ήπιο» αυτό κάπνισμα όλη του τη λεπτότητα, χωρίς τον κορεσμό της γεύσης που μπορεί να προκύψει από τη χρήση μαλακής ξυλείας. Επιτρέπει επίσης τη διατήρηση των αλλαντικών και ολοκληρώνει την εξωτερική προστασία των τεμαχίων από τα έντομα. Το κάπνισμα είναι μια παραδοσιακή πρακτική ιδιαίτερα διαδεδομένη στις περιοχές όπου εγκαταστάθηκαν πολυάριθμοι γερμανικοί πληθυσμοί. Ως εκ τούτου, η πρακτική αυτή που αναπτύχθηκε σε ολόκληρο το νησί αποτελεί ιδιοτυπία, η οποία είναι ελάχιστα διαδεδομένη στη λεκάνη της Μεσογείου.

Τέλος, το στάδιο της ξήρανσης πραγματοποιείται με παροχή εξωτερικού αέρα. Κατά το στάδιο αυτό ενισχύονται τα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά του προϊόντος.

Το «Figatelli de l'Île de Beauté»/«Figatellu de l'Île de Beauté» είναι ένα εμβληματικό προϊόν της Κορσικής, το οποίο προκύπτει από την τεχνογνωσία που αντικατοπτρίζει το νησί, τον πολιτισμό και τα έθιμά του. Διακρίνεται από ειδικές τεχνικές παρασκευής που μεταδίδονται από γενιά σε γενιά. Αυτή η τεχνογνωσία του προσδίδει τα χαρακτηριστικά του:

- τυπικό κεχριμπαρένιο έως καστανό ανομοιόμορφο χρώμα, το οποίο τείνει περισσότερο προς το μαύρο όσο αυξάνεται η περιεκτικότητα σε συκώτι·
- αρχικά, έντονη οσμή καπνιστού και πιπεριού, και, στη συνέχεια, οσμή αποξηραμένου κρέατος και συκωτιού·
- ανομοιόμορφη υφή που οφείλεται στη σκληρότητα των κόκκων κρέατος και στη μυελώδη υφή του συκωτιού. Το λίπος μάγουλου είναι εναλλάξ μυελώδες και τραγανό·
- σωστή ισορροπία μεταξύ αλατιού, αποξηραμένου κρέατος και λίπους·
- έντονη νότα πιπεριού που ακολουθεί αυτή την πρώτη γευστική αίσθηση και παρατείνει τις γεύσεις που εντείνονται με τον τρόπο αυτό·
- άλλο ένα κυρίαρχο άρωμα είναι εκείνο που οφείλεται στο συκώτι·
- επίμονη και μακρά καπνιστή γεύση, η οποία όμως δεν καλύπτει το σύνολο των γεύσεων.

Η ειδική τεχνογνωσία στην παρασκευή του «Figatelli de l'Île de Beauté»/«Figatellu de l'Île de Beauté» αναπτύχθηκε με βάση παραδοσιακές τεχνικές, όπως η αδρομερής άλεση, και σε συνάρτηση με το κλίμα και τους φυσικούς πόρους του νησιού: η χρήση μεγάλης ποσότητας μαύρου πιπεριού, το κάπνισμα με τοπική σκληρή ξυλεία και η ξήρανση με παροχή εξωτερικού αέρα συνιστούν πρακτικές ιδιαίτερα προσαρμοσμένες στο ξηρό και ανεμώδες κλίμα, στον νησιωτικό χαρακτήρα του τόπου και στη δασική κάλυψη του νησιού.

Η αδρομερής άλεση των τεμαχίων προσδίδει ανομοιόμορφη υφή. Η χρήση μάγουλου και συκωτιού χαρίζει στο προϊόν εντελώς ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τραγανότητας και μυελώδους υφής. Η παρουσία συκωτιού και η αρωμάτιση προσδίδουν ένα σύνθετο και ισχυρό αρωματικό μπουκέτο.

Η χρήση μεγάλης ποσότητας μαύρου πιπεριού προσδίδει στο προϊόν μια έντονη νότα πιπεριού, χαρακτηριστική του «Figatelli de l'Île de Beauté»/«Figatellu de l'Île de Beauté».

Το κάπνισμα με τοπική σκληρή ξυλεία (καστανιά, βελανιδιά, οξιά κ.λπ.) προσφέρει ένα εξαιρετικά πολύπλοκο φάσμα αρωματικών νοτών (μακρά και επίμονη καπνιστή γεύση στο στόμα), το οποίο αποτελεί επίσης πολύ σημαντικό ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του «Figatelli de l'Île de Beauté»/«Figatellu de l'Île de Beauté». Παρέχει επίσης στο προϊόν έντονη οσμή καπνιστού και τυπικό κεχριμπαρένιο χρώμα.

Η ξήρανση με παροχή εξωτερικού αέρα στο εσωτερικό του ξηραντήρα επιτρέπει τη σταθεροποίηση και τη διατήρηση του προϊόντος και συμβάλλει στην ανάπτυξη των οργανοληπτικών χαρακτηριστικών του (σωστή ισορροπία μεταξύ αλατιού, αποξηραμένου κρέατος και λίπους).

Ο νησιωτικός χαρακτήρας διευκόλυνε τη μεταβίβαση αυτής της τεχνογνωσίας από γενιά σε γενιά και επέτρεψε τη διατήρηση των χαρακτηριστικών του «Figatelli de l'Île de Beauté»/«Figatellu de l'Île de Beauté».

Παραπομπή στη δημοσίευση των προδιαγραφών του προϊόντος

(άρθρο 6 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του παρόντος κανονισμού)

<https://extranet.inao.gouv.fr/fichier/CDC-FigatelliIdB-RepCOM2.pdf>

ISSN 1977-0901 (ηλεκτρονική έκδοση)
ISSN 1725-2415 (έντυπη έκδοση)